

Nederlandse afdeling
FAC. RECHTSGELEERDHEID
BIBLIOTHEEK

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar.

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

Overzicht van de Vlaamse Rechtsliteratuur gedurende het gerechtelijk jaar 1954-1955

Het jaar 1955 is in de Vlaamse rechtswereld een herdenkingsjaar van betekenis, daar het nu 20 jaar geleden is dat de wet van 1935 op de vervlaamsing van het gerecht gestemd is geworden. Deze wet had een dubbel doel : in de eerste plaats een einde te stellen aan de vernederende wantoestanden, die zich vóór 1935 regelmatig voordeden bij de rechtsbedeling, en ten tweede, de voorwaarden te scheppen voor de opbloei ener Vlaamse juridische cultuur, welke tot dan toe slechts in de meest ongunstige omstandigheden en met oneindige moeilijkheden zich had kunnen manifesteren.

Dit herdenkingsjaar is voor de Vlaamse juristen aanleiding geweest om eens een globaal onderzoek in te stellen omtrent de gevolgen, welke deze wet heeft in het leven geroepen, en dit onderzoek heeft een merkwaardig bilan opgeleverd.

Waar vóór 20 jaar de Vlaamse rechtspraak een grote uitzondering was, is deze rechtspraak thans uitgegroeid tot een essentieel bestanddeel van het Belgische rechtsleven. Het is niet meer mogelijk op de hoogte te zijn van het Belgisch recht wanneer men niet terdege vertrouwd is met de in het Nederlands gestelde rechtspraak onzer hoven en rechtbanken. Wanneer de stijl en de vorm van deze rechtspraak in den beginne nog uiterst gebrekkig waren heeft zich van lieverlede een verbetering voorgedaan, die, — al zijn wij nog ver verwijderd van de volmaaktheid —, stilaan zeer behoorlijk is geworden.

Meer en meer werd dan ook de behoefte gevoeld aan een hoogstaande Vlaamse rechtsliteratuur en wanneer men nagaat wat al wetenschappelijke werken in de laatste 20 jaar verschenen zijn en welke buitengewone vlucht de Vlaamse rechtsliteratuur in deze periode heeft genomen, staat men werkelijk verbaasd over de snelheid waarmee de Vlaamse levenskracht tot uiting kwam.

* * *

Het laatste rechterlijk jaar moet voor de vorige niet onderdoen en met vreugde kunnen wij vaststellen dat er in dit jaar hard werd gewerkt en dat er veel werd geëist.

Vestigen wij er dadelijk de aandacht op hoe meer en meer het besef is doorgedrongen dat wetenschappelijk werk in de moderne tijd vooral team-work moet wor-

den en hoe dan ook het vorig jaar de twee grote Vlaamse verzamelwerken, de « Algemene Practische Rechtsverzameling » en het « Administratief Lexicon », een onstuimige aanloop hebben genomen, zodat de belangrijkste publicaties op juridisch gebied in de Vlaamse provinciën meer en meer van deze twee grote verzamelwerken deel uitmaken.

Laten wij vluchtig de oogst overzien.

* * *

Op het gebied van het burgerlijk recht werd door het Vlaams rechtsgenootschap der Universiteit te Leuven op 25 november 1954 het 150-jarig bestaan van het Burgerlijk Wetboek herdacht. Te dier gelegenheid hielden twee van onze grootste Vlaamse juristen, *Prof. E. Van Dievoet* en *Prof. R. Dekkers*, sprekeburten waarin werd uitgeweid over de betekenis welke dit zo oude wetboek thans voor ons nog kan hebben. Het werden twee merkwaardige vertogen van uitzonderlijke synthetische waarde, historisch belicht, rechtsvergelijkend getoetst en filosofisch doordacht, waarin op glasheldere wijze wordt uiteengezet wat het Burgerlijk Wetboek heden ten dage nog voor ons maatschappelijk leven betekent en de beide geleerde auteurs schrijven deze betekenis zeer hoog aan. In hun beknopte vorm zijn deze beide studies bijdragen van bijzonder wetenschappelijk gehalte die elk jurist zou moeten lezen en herlezen.

In de « *Algemene Practische Rechtsverzameling* » verschenen een paar werken gewijd aan bijzondere onderwerpen van burgerrechtelijke aard.

Het is eerst de originele studie van de zo actieve en bekwame *Mr Jan Ronse* over de « *Delegatieovereenkomst* », een delicaat en een moeilijk onderwerp, waarover noch in de Franse noch in de Nederlandse rechtsliteratuur veel te vinden is.

Het was een gelukkig besluit vanwege *Mr Ronse* dit onderwerp grondig te bestuderen. Inderdaad, de delegatieovereenkomst is van fundamentele aard en geldt als basis van de meest verscheiden economische bewerkingen. Zij is van essentieel belang bij de kredietopening en bij de practijk van het « onherroepelijk krediet ».

Mr Ronse heeft het onderwerp niet enkel volledig doorgrond in het Belgisch en het Frans recht, doch

hij heeft voortdurend ook zijn aandacht gevestigd op wat in Nederland, Duitsland en Zwitserland over de delegatieovereenkomst werd gepubliceerd.

Na een nauwkeurige begripsomschrijving en een onderzoek naar de aard van de delegatieovereenkomst en de aanwending tot dewelke zij zich kan lenen, bestudeert de auteur in zijn werk de grondvereisten van deze bijzondere overeenkomst, namelijk de problemen betreffende de toestemming van de drie partijen, die er in betrokken zijn. Vorm en inhoud worden daarna onderzocht en de auteur onderlijnt de afwezigheid van enige pleegvorm. Hij komt dan tot de studie der rechtsgevolgen van de delegatieovereenkomst tussen de verschillende belanghebbenden die er aan deelachtig zijn en uiteindelijk ten aanzien van derden, waarna dan een bijzondere titel gewijd wordt aan de speciale vorm der delegatie met schuldvernieuwing.

Het werk steunt op een buitengewoon uitgebreide documentatie. De auteur ruimt meerdere verouderde begrippen op. Zijn uiteenzetting is steeds sober en degelijk. Allerlei betwistingen betreffende krediet-aangelegenheden in het moderne handelsrecht zullen in de studie der delegatieovereenkomst, die door de auteur werd uitgewerkt, kostbare principiële aanwijzingen vinden.

De Heer Vrederechter *F. Vranken*, waarvan wij in het Rechtskundig Weekblad reeds zo menig interessant vonnis publiceerden, heeft eveneens in de A. P. R. een uitvoerige studie gepubliceerd over de «*Koopvernietigende gebreken*», die een grondige bewerking van dit onderwerp vormt, aan de hand van Belgische en ook buitenlandse literatuur op het stuk en tevens van een critische analyse van de rechtspraak.

Het werk van de Heer Vranken beperkt zich tot de studie der koopvernietigende gebreken bij koop of ruiling van huisdieren en wij vinden er een uitvoerig commentaar in der wetten van 25 augustus 1885 en van 3 juli 1894. Schrijver heeft de volledige literatuur en rechtspraak over dit onderwerp in zijn boek verwerkt en voortdurend ook het oog gericht op de toestand zoals deze zich voordoet in de naburige landen. Hij commenteert de lijst der gebreken die tot koopvernietiging kunnen aanleiding geven en bestudeert er de kenmerken van. Hij ontleedt de vereisten der rechtsvordering wat betreft bevoegdheid, termijnen en deskundig onderzoek en bestudeert dan de rechtsgevolgen van de koopvernietiging, waarbij hij een reeks scherpe onderscheidingen maakt, die deze vrij ingewikkelde stof duidelijk en klaar voor ogen stellen.

In verband met de mogelijkheid tot scheidsrechterlijke oplossingen wijst de auteur op de in Nederland veel aangewende «veearbitrage» die als voorbeeld voor een rationele praktijk kan gesteld worden. De bepalingen der wet van 1894 betreffende de koopvernietigende gebreken bij dieren, welke dienen geslacht te worden voor het verbruik, worden dan nog uitvoerig toegelicht.

Schrijver brengt echter zijn werk, in de laatste titel, op een hoger plan door het verband te onderzoeken tussen de koopvernietigende gebreken, de gemeenschappelijke wilsgebreken, de wanprestatie en de wetten der gezondheidspolitie op de huisdieren. Zo is zijn studie uitgegroeid tot een belangrijke bijdrage tot ons burgerlijk recht.

Het is ons een genoegen in verband met de werken van Mr Ronse en van de Heer Vranken te onderlijnen op welke voortreffelijke wijze deze werken door de A. P. R. worden uitgegeven. Er is in deze uitgave een volstreekte uniformiteit van voorstelling, een nuttig onderscheid tussen het meer en het minder belangrijke,

aangeduid door typografische verschillen, een vaste lijn in hen aanhalen der bewijsplaatsen en het is stellig dat deze uitstekende wijze van uitgave in de hoogste mate deze beide werken ten goede komt.

* * *

Op het gebied van het strafrecht verscheen in de A. P. R. een studie van de Heer *R. Ponnet* betreffende de reglementering van de «*Leurhandel*», een onderwerp van groot practisch belang waaromtrent regelmatig betwistingen voor onze strafrechtbanken voorkomen en dat tot nog toe niet synthetisch bewerkt was geworden. Het werk is volledig en voortreffelijk.

De auteur gaat eerst de oorsprong en de strekking na van de wetgeving op de leurhandel, die de handelsvrijheid beperkt; hij omschrijft met grote nauwkeurigheid het begrip «leurhandel» en bespreekt dan de in de reglementering voorkomende beperkingen naar het voorwerp, naar de plaats en naar de tijd. Daarna komen aan de beurt de voorwaarden en formaliteiten der voorafgaande toelating, de intrekking ervan, de organisatie van het toezicht en eindelijk de strafbepalingen en kwalificaties. Alle vraagstukken, die van verre of dichtbij het behandelde onderwerp interesseren worden uitgediept, veel rechtsleer en rechtspraak worden aangehaald en besproken en het geheel vormt een waardevolle verhandeling en tevens een uiterst geslaagde ontginningspoging van een nog braakliggend terrein.

De Heer *Th. Versée*, substituut van de Procureur generaal bij het Hof van Beroep te Gent, schreef een verhandeling over de «*Minnelijke schikking*», een rechtsfiguur die sedert slechts enkele jaren in ons strafrecht werd ingevoerd. Men is verbaasd bij de lectuur van deze verhandeling hoeveel allerhande vraagstukken er zich bij dit onderwerp voordoen. De schrijver bespreekt ze achtereenvolgens: hij ontleedt de wordingsgeschiedenis van de practijk der minnelijke schikking, de ontwikkelingslijn der wetsvoorstellen en ontleedt dan de geldende wetgeving naar de grond en naar de vorm. Hij onderzoekt tenslotte de bezwaren die tegen de minnelijke schikking zijn ingebracht geworden en meent ze op goede gronden als niet steekhoudend te mogen beschouwen.

Het is een studie die degelijkheid aan grondigheid paart.

* * *

Op het terrein van het burgerlijk procesrecht zet Mr *R. van Lennep* de publicatie voort van zijn groot werk «*Belgisch burgerlijk procesrecht*» waarvan in het verlopen rechterlijk jaar twee delen verschenen zijn elk van ongeveer 500 bladzijden. Het deel 5 is gewijd aan het «Verhaal» en het deel 6 aan de «Gedwongen tenuitvoerlegging». Wij moeten hier andermaal onze bewondering uitspreken voor de fantastische werkkraft van de auteur, die er in slaagt in zulk razend tempo een zo uitgebreid en moeilijk werk tot stand te brengen. Deze grote verdienste heeft echter ook haar keerzijde, want bij de geweldige hoeveelheid gegevens, die in het werk voorkomt, doet het geheel zich voor als een mozaiek van details en komen de grote lijnen minder goed uit. Wie het werk doorleest is voortdurend getroffen door de oneindig vele wetenswaardigheden die de auteur aanstipt, doch men krijgt nergens het gevoel van een breed en rustig betoog waarin het essentiële in het licht gesteld wordt en waarvan de medegedeelde details slechts de natuurlijke illustratie zouden zijn. Dit is een onvermijdelijk nadeel van de al te haastige werkwijze van de schrijver. De stof wordt ons in kokende star

voorgezet, doch heeft geen gelegenheid om te bezinken.

Wanneer de schrijver in dezelfde geest zijn groot werk, waarvan nog een drietal delen aangekondigd worden, tot een goed einde brengt, blijft er voor hem nog een belangrijke taak weggelegd. De onoverzienbare versnippering van gegevens, die in de 9 of misschien 10 delen zullen voorkomen, zouden kunnen gedistilleerd worden tot één boek van redelijke omvang, waarin de klemtoon zou gelegd worden op de algemene beginselen en waarbij al wat niet essentieel is zou verwaarloosd worden. Dergelijk boek over de heden-daagse procedure missen wij nog in onze Vlaamse rechtsliteratuur en Mr van Lennep met zijn uitgebreide kennis van het procesrecht is volledig aangewezen om ons later dergelijk boek te schenken.

In het deel 5 worden alle gebruikelijke rechtsmiddelen, zoals verzet, beroep, derde verzet, rekwes-civiel en verhaal op de rechter bestudeerd. Schijver wijdt ook een afzonderlijk hoofdstuk aan de intrekking van machtiging tot beslagleggen en in de uitvoerige studie, die hij wijdt aan de voorziening in verbreking wordt dit proceduurmiddel niet enkel doorgond op het gebied van het burgerlijk recht, maar ook in kieszaken, militiezaken, voorziening tegen arresten van het Rekenhof en van de Raden van Orden, tegen de arresten van de Raad van State en in fiscale zaken.

De gedwongen tenuitvoerlegging, die het voorwerp uitmaakt van het 6e deel, geeft de auteur eerst de gelegenheid tot een grondige studie van de uitvoering in het algemeen en de processuele uitvoering in het bijzonder, met zeer interessante beschouwingen over de uitvoerbare kracht der rechterlijke beslissing en over de berusting. Originele opmerkingen worden voorgebracht in verband met de zekerheidsstellingen en namelijk met het retentierecht, waarna dan de klassieke middelen van uitvoering door beslag op roerende zaken, op renten, op schepen en het onroerend beslag worden besproken, om te eindigen met de studie van het beding van dadelijke uitwinning.

Wie een vraagstuk van procesrecht heeft uit te diepen zal stellig het groot werk van Mr van Lennep steeds dienen te raadplegen. Hij zal er misschien niet onmiddellijk het leidende beginsel in aantreffen dat hem de weg zal wijzen en waaraan hij een definitief houvast zal hebben, doch hij zal zonder enige twijfel een hele reeks gegevens ontdekken die hem onbekend waren. Hij zal genoeg beleven aan de uiteenzettingen van een scherpe en originele geest en hij zal steeds in zich redenen tot dankbaarheid hebben ten opzichte van de schrijver.

* * *

Aangaande het handelsrecht hadden wij het genoegen in de « Vlaamse Rechtskundige Bibliotheek » een werk te kunnen uitgeven van de Heer J. Van Doorslaer « *De Kredietopening* ». De ondertitel van dit boek luidt « *Theoretische en practische handleiding* » en zelden was dergelijke aanduiding meer gerechtvaardigd.

De auteur gaat inderdaad hoofdzakelijk uit van de praktijk die hij sedert vele jaren medeleeft als juridisch adviseur van een grote bankinstelling. De kredietopening is een rechtsfiguur die niet door wettelijke bepalingen wordt beheerst en die uitsluitend gegroeid is uit de praktijk van het bankwezen. Zij speelt in de tegenwoordige economische wereld een rol van het allergrootste belang. Zij vereist een zeer grote soepelheid om zich voortdurend te kunnen aanpassen aan de economische behoeften. Een studie van de kredietopening vereiste dus van de ene kant een grondige kennis van de praktijk en van de andere kant een klaar

doorzicht in de juridische vragen die zonder de hulp van enige wettelijke richtlijn dienen opgelost te worden. De auteur, die tegelijkertijd een ervaren practicus is een uitstekend jurist is heeft in zijn werk de beide facetten van deze rechtsfiguur op originele wijze weten te combineren. Hij bestudeert de kredietopening niet alleen in België, doch eveneens in Frankrijk en in Nederland en hij vergelijkt voortdurend de meningen van de juridische auteurs in de drie landen, in verband met het onderzoek naar het wezen der kredietopening, het ontstaan, het einde en de schorsing van het contract en het hypothecair krediet. Een afzonderlijk deel van het werk is gewijd aan de voornaamste kredietvormen, zoals het voorschot, het discontokrediet, het accept- en het borgstellingkrediet. Schrijver wijdt dan zijn volle aandacht in het derde deel aan het zo omstrede probleem der overdracht van een hypothecair krediet.

Al stelt de auteur zich steeds in de eerste plaats op het commerciële standpunt van de bankier, tracht hij toch voortdurend de praktische oplossingen in te werken in het net der juridische normen. Hij besluit dat het niet wenselijk zou zijn dat een gecodificeerde wetgeving op de problemen in verband met de kredietopening zou uitgevaardigd worden. Dit lijkt hem, gezien de voortdurende wijziging der praktische behoeften, een onmogelijkheid. Uiterst interessant is de wijze waarop de schrijver het onderscheid maakt tussen de meningen die aangaande deze vraagstukken gelden in Frankrijk en in ons land.

De uiteenzetting wordt gevolgd door een reeks formulieren welke door belangrijke banken ten onzent en in het buitenland voor de kredietopeningen gebruikt worden en een uitvoerige bibliographie betreffende al wat gepubliceerd werd over dit vraagstuk ten onzent en in den vreemde besluit het boek, dat voor de specialisten van het handelsrecht een zeer te waarderen verhandeling uitmaakt.

* * *

Tot welke rubriek dienen wij het uitvoerig werk te rekenen dat door Mr L. Lindemans gepubliceerd werd in de A. P. R. over het « *Taalgebruik in gerechtszaken* » ? Het behoort vanzelfsprekend uiteindelijk tot het grondwettelijk en administratief recht zoals alle wettelijke voorschriften betreffende het gebruik der talen, doch het is vanzelfsprekend een werk van meer algemene aard, dat de jurist, zo rechter als advocaat voortdurend zal te gebruiken hebben bij zijn praktische activiteit. De wet op het taalgebruik in gerechtszaken is een zeer belangrijke wet en haar toepassing in detail is niet zo eenvoudig als men het op eerste zicht wel zou kunnen menen. De commentaren waren tot nog toe zeer schaars en niet altijd betrouwbaar. Het is een merkwaardige prestatie vanwege Mr Lindemans ons thans een commentaar van de wet te hebben geschonken dat blijvende waarde heeft, dat geschreven werd met een volstrekte objectiviteit en dat heel de rechtspraak van de laatste 20 jaar heeft verwerkt. Bijzonder klaar, diep doordacht, waar het betwiste vraagpunten betreft, en geschreven in een voortreffelijke stijl, is dit werk een aanwinst van blijvende betekenis voor onze Vlaamse rechtsliteratuur.

In verband met het grondwettelijk en administratief recht verscheen een werk van de Heren *Henri Paul Mathieu* en *Yves Nassaux*, over het « *Recht van genade* ». Beide auteurs zijn hogere ambtenaren bij het Ministerie van Justitie, die zich in hun functie bij dit departement met de toepassing van de genade-

maatregelen bezighouden. Zij hebben de vraagstukken, die zich bij het verlenen van genade voordoen, hoofdzakelijk bestudeerd met het oog op de practijk. In het eerste deel van hun werk worden de algemene beginselen besproken, in het tweede de procedure. Het was uiterst nuttig de uitoefening van dit koninklijk prerogatief eens onder de juridische loupe te nemen. Al te zeer is de mening verspreid dat de toepassing van het recht van genade uitsluitend afhangt van de willekeur der uitvoerende macht. Uit het boek van de auteurs leert men hoe op het departement van Justitie het toepassen van het recht van genade onderworpen is aan een strenge procedure waarvan de auteurs in hun werk zelfs al de formules mededelen. Het werk is echter veel meer dan een handleiding voor ambtenaren. Het bevat vooral in zijn eerste deel een grondige juridische studie van de talrijke, dikwijls minder vermoede aangelegenheden, die zich bij de toepassing van het recht van genade voordoen.

De literatuur over het administratief recht werd nog verrijkt met verschillende kleinere werken, namelijk deze uitgegeven door de Uitgeverij voor gemeenteadministratie te Kortrijk. Hierin verscheen namelijk het werk van de Heer F. Wastiels, bestuurssecretaris bij het hoofdbestuur van de stedenbouw, getiteld «*Administratieve handleiding voor stedenbouw*», waarin werd samengevat al wat essentieel is betreffende de urbanisatie, de bouwpolitie, de rooiplannen, de ont-eigeningen en de toelagen voor gemeentewerken.

In dezelfde serie verscheen een commentaar der gecoördineerde wetten over de «*Openbare bibliotheek*» van de hand van Dr Paul De Ryck en Mr M. De Ryck-de Cordier, waarin systematische eenheid wordt gebracht in de vele reglementeringen betreffende deze zo belangrijke aangelegenheid voor onze volkscultuur en dat uitstekend kan dienen als practisch vade-mecum ten behoeve van de openbare bibliothecarissen.

De belangrijkste aanwinsten op administratief-rechterlijk gebied zijn echter de verschillende verhandelingen, die gedurende het vorig rechterlijk jaar werden uitgegeven in het «*Administratief lexicon*». Reeds meerdere malen hebben wij de gelegenheid gehad in het R. W. te wijzen op het belang van deze grootscheepse onderneming. In de periode die wij hier overzien werden er wel een dozijn deeltjes gepubliceerd, met de handige blauw plastieke band, waarin verhandelingen verschenen van de meest verscheiden aard aangaande trefwoorden op administratief gebied. Aldus groeit stilaan deze encyclopedie, die binnen afzienbare tijd in ons land voorzeker de meest belangrijke bron zal worden voor de studie van het administratief recht. De teksten die vorig jaar verschenen zijn zo overvloedig dat het ons onmogelijk is, in dit beknopt artikel aan elk van hen ook maar enkele woorden te wijden. Wij moeten ons beperken tot een opsomming van de bijzonderste verhandelingen waartussen de volgende voorkomen: H. Biron, *Bankcommissie*; R. D'Hondt, *Begraafplaats en teraardebestelling*; E. Schreuder en E. Krings, *Belastingen (algemeen)*; J. Segers en R. Vandionant, *Directe belastingen*; F. Vanden Abeele, *Bodem*; J. Rondou, *Bossen*; F. Wastiels, *Bouwpolitie*; J. Rondou, *Dierengeneeskundige politie*; A. Dewael, *De gemeente (algemeen)*; A. Dewael, *De gemeenteraad en de gemeenteraadsleden*; S. Frey, *College van Burgemeester en Schepenen*; J. Rondou, *Jachtrecht*; A. Mast, *Machten*; A. Mast, *Petitierecht*; A. Vanden Abeele, *Niet bevaarbare waterlopen*.

Stippen wij enkel aan dat de meeste van deze verhandelingen uitmunten door zakelijkheid en practisch

nut. Zij geven steeds voor het behandelde trefwoord een volledig overzicht van de wettelijke bepalingen, een lijst van de bibliographie over het onderwerp alsmede talrijke verwijzingen naar rechtspraak en literatuur.

Elk trefwoord werd behandeld door een specialist die door en door vertrouwd is met de behandelde stof en sommige van de verhandelingen vormen op zichzelf werkelijke boekdelen. Wanneer het Administratief lexicon in dit tempo zijn publicatie verder kan doorzetten zal binnen afzienbare tijd voor al de juristen die zich bezig houden met het administratief recht een werkinstrument voorhanden zijn enig in zijn soort, dat vreemde landen ons zullen kunnen benijden.

* * *

De literatuur over het sociaal recht werd in ons land verrijkt met een standaardwerk van de Heren F. Van Goethem, W. Leen en R. Geysen, «*Sociaal zekerheidsrecht*». Het is een summa van meer dan 700 bladzijden waardoor orde gebracht werd in de doolhof der uitgebreide wetgeving op dit gebied. Reeds lang hebben de juristen gewacht op een dergelijk werk, waarin de verscheidenheid der sociale wetgeving tot eenheid zou herleid worden. Dit doel hebben de auteurs op schitterende wijze bereikt. Heel het omvangrijk stelsel van de sociale zekerheid wordt ontleed door de Heer Leen; Prof. Van Goethem behandelt het professioneel risico en de sociale voorzorg, terwijl de Heer Geysen meer in het bijzonder de sociale diensten voor zijn rekening nam. In een bespreking welke het vorig jaar in het Rechtskundig Weekblad verscheen (Kol. 772) hebben wij uiting gegeven aan de waardering die wij voelen voor dit meesterlijk werk dat ons eindelijk een volledig beeld geeft van het zo uitgebreid en nog zo weinig werkelijk doorgrond stelsel van het sociaal zekerheidsrecht, zoals dit zich heden ten dage in ons land voordoet.

Vermelden wij ook nog volledigheidshalve het werk van de Heer J. Raemaekers «*Werkloosheid en werkelijheid*», dat een meer sociologisch en technisch karakter draagt, doch dat ook op menige bladzijde de juridische kant van het werklozenprobleem onderzoekt.

* * *

Evenals voor het sociaal recht heeft ook voor het fiscaal recht de Vlaamse rechtsliteratuur dit jaar een uitgebreid «*Handboek voor fiscaal recht*» van de hand van de Heer A. Tiberghien zien tot stand komen. Het was de eerste poging die gedaan werd om een volstrekt volledig overzicht te geven van het uitgebreid domein der fiscaliteit. Deze onoverzienbare stof heeft de auteur weten samen te vatten in een boek van ongeveer 500 bladzijden, waarin al het essentiële vermeld wordt betreffende rechtstreekse en onrechtstreekse belastingen, met een uitvoerige studie van het stelsel der inkomstenbelastingen, der registratie-, hypotheek-, griffie- en successierechten en der zegelrechten en met het zegel gelijkgestelde taxes, de douanen- en accijsrechten, de belasting op het kapitaal, de provinciale en gemeentebelastingen en zelfs het belastingwezen in Kongo.

Niettegenstaande de reusachtige uitgebreidheid van de behandelde stof heeft de Heer Tiberghien toch vrij uitvoerig elk afzonderlijk deel weten te behandelen met menigvuldige aanhalingen van de essentiële rechtspraak en van de administratieve onderrichtingen.

Het boek is dus van groot belang als eerste oriëntatie voor de practijk; het is echter veel meer, het geeft een volledige synthese van heel de Belgische

fiscaliteit, den belast in zijn ge dit werk vende bet

De on schreef a knopt w gemeens algemene van de steeds v reiniteit schrijft a de menig laatste : lezer de klaar er

Dit w juristen groeiend nismen. heid ge bewezen

Uit d te Gent van de het str eeuw » werk, werk h stelling even g boek d en dat ging is en de van h instell overv Vlaan de au getro en de bepa waar Doch comp de g Het de l gem vang waa een O teri

V A

fiscaliteit, toont de samenhang aan van de onderscheiden belastingen en maakt het Belgisch fiscaal stelsel in zijn geheel volkomen begrijpelijk. Daardoor heeft dit werk een zeer bijzondere waarde die het een blijvende betekenis geeft.

* * *

De onvermoeibare Prof. Fernand Van Goethem schreef aangaande het internationaal recht een beknopt werk « *Nieuwe vormen van internationale gemeenschapsorganisatie* » waarin hij eerst een aantal algemene beginselen uiteenzet betreffende de evolutie van de internationale gemeenschapsordening en de steeds verder gaande beperking van de staatssouveriniteit door volkenrechtelijke organisaties. Hij beschrijft dan de samenstelling en de bevoegdheid van de menigvuldige internationale organisaties die in de laatste jaren tot stand gekomen zijn, zodat voor elk lezer de bijzondere taak van elk dezer organismen klaar en duidelijk voor ogen staat.

Dit werk was er nodig want talrijk zijn ook de juristen die hun weg niet terugvinden in het steeds groeiend aantal gespecialiseerde internationale organismen. In een kort bestek heeft de auteur veel klaarheid gebracht en aldus aan velen een grote dienst bewezen.

* * *

Uit de beroemde historische school der Universiteit te Gent is vorig jaar een werk gesproken van de hand van de Heer R. G. van Caenegem « *Geschiedenis van het strafrecht in Vlaanderen van de 11e tot de 14e eeuw* ». Het boek is bedoeld als een zuiver historisch werk, doch daar het de rechtsgeschiedenis tot voorwerk heeft dient het ook in tegenwoordig overzicht stellig vermeld te worden. Het werk heeft trouwens even groot juridisch als historisch belang. Het is een boek dat eer aandoet aan de Gentse historische school en dat steunt op een ontzaglijke arbeid. Elke bevestiging is door een of meerdere bewijspplaatsen gestaafd en de auteur spant zich in niet enkel de instellingen van het oude strafrecht te beschrijven, maar ook deze instellingen te begrijpen en te verklaren. Naast de overvloedige rijkdom aan gegevens over het oud Vlaams strafrecht, die in het boek besloten ligt, heeft de auteur op streng wetenschappelijke wijze de lijn getrokken der evolutie van het oud Vlaams strafrecht en de componenten opgespoord die deze evolutie hebben bepaald. De basis ervan blijft het oud Germaans recht waarin hoofdzakelijk de eigen richting zich doet gelden. Doch vanaf de 11e eeuw treden echter twee nieuwe componenten op die het strafrecht wijzigen, namelijk de grafelijke tussenkomst en deze van de gemeenten. Het familiale collectivisme dat kenmerkend was vóór de 11e eeuw heeft plaats gemaakt enerzijds voor de gemeentelijke solidariteit, die deze der familie vervangt, en tevens voor de tussenkomst van de graaf, waardoor de veiligheid van enkelingen voortaan als een openbare dienst werd beschouwd.

Op spannende wijze betoogt schrijver hoe deze kentering in het oud Vlaams recht zich slechts stilaan

heeft verwezenlijkt en hoe gedurende eeuwen de verschillende componenten, die het strafrecht bepaalden, naast elkaar zijn blijven voortleven en hoe de beide nieuwe stelsels, die stilaan de positieve rechtsorde verdrongen van veel oud strafrechtelijk materiaal zijn blijven gebruik maken.

Het boek van de Heer van Caenegem is even belangrijk in analyse als in synthese en is een merkwaardige aanwinst zowel voor onze historische literatuur als voor deze op het gebied van het recht.

* * *

Nog op allerlei ander gebied zijn aanwinsten te boeken. Wij mogen niet vergeten te wijzen op de activiteit van de « Vereniging voor de vergelijkende studie van het recht van België en Nederland ». Voor de vergadering welke dit jaar te Antwerpen plaats had werden door Belgische juristen de drie hiernavolgende preadviezen uitgebracht: Prof. J. Rubbrecht, *De Rechten van de benadeelde in het Belgisch strafproces*; Prof. L. Fredericq en Prof. E. Van Dievoet, *Maatregelen ter voorkoming van faillissement en surséance van betaling*; Prof. Dr. Frans De Visschere, *De rechtspositie van de ambtenaar in België*, helemaal in de geest van zakelijkheid en beknoptheid gepaard aan grondige degelijkheid welke de preadviezen dezer Vereniging kenmerkt. Over dezelfde onderwerpen werden door vooraanstaande Nederlandse juristen eveneens preadviezen uitgebracht, waarin de in Nederland bestaande toestand werd toegelicht.

De Nederlands-Belgische samenwerking tot eenmaking van het recht in beide landen is de aanleiding geweest tot de oprichting, in het Belgische departement van Justitie, van een bibliotheek waarin alle enigszins belangrijke werken betreffende het Nederlands recht werden verzameld. Prof. E. Van Dievoet was de promotor van de oprichting van dit « *Nederlands Fonds* », zoals Minister Lilar het getuigt in het voorwoord voor de *Catalogus* van bedoeld Fonds welke onlangs verscheen. Deze *Catalogus* is voor de Vlaamse juristen een kostbaar bezit; al kan hij natuurlijk geen aanspraak maken op volledigheid toch vindt men er zeer nauwkeurige aanduidingen in betreffende alle werken van belang aangaande het Nederlands recht, werken die in België nog al te weinig gekend zijn.

Vermelden wij ook nog de uitgaven van allerlei wetteksten en namelijk de « *Buitenlandse wetteksten* » bezorgd door de Dienst voor buitenlandse wetgeving van het Ministerie van Buitenlandse zaken en Buitenlandse handel, waarin vorig jaar de Nederlandse vertaling van het zo belangrijke eerste boek van het Italiaans burgerlijk wetboek werd gepubliceerd en verder de uitgaven van de heer F. Vanden Abeele, *Landbouwcodex*, alsmede nieuwe edities van de gekende werken van L. Bouwens over het *Middelbaar* en het *Technisch onderwijs*.

Zoals men ziet viel er vorig jaar een rijke oogst op de akker der Vlaamse rechtsliteratuur. Het is in de hoogste mate verheugend en bemoedigend.

René VICTOR.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het Rechtskundig "Weekblad"

DE NATIONALE RECHTER IN HET INTERNATIONALE GERECHTSHOF

Het statuut van het Internationale Gerechtshof bepaalt in art. 31, dat een rechter ook mag deelnemen aan de berechting van een geschil waarin zijn staat partij is; een staat die geen eigen onderdaan als rechter in het Hof heeft, mag voor een geschil waarin hij partij is, als nog een zg. rechter ad hoc benoemen, die dan naast de andere rechters zitting neemt.

Enkele juristen hebben bezwaren tegen deze regeling: de rechter ad hoc zou niet onafhankelijk zijn en niet gebonden aan het geheim van de raadkamer, en de nationaliteit van de rechters in het Hof zou niet van belang zijn voor een goede rechtsbedeling.

Het statuut bepaalt inderdaad, dat het Internationale Gerechtshof een college van onafhankelijke rechters is en tracht hun onafhankelijkheid ook te waarborgen. De rechters moeten een goede reputatie genieten en deskundig zijn; er mogen niet twee onderdanen van dezelfde staat in het Hof zitten; de rechters worden niet rechtstreeks door de regeringen benoemd, maar uit voordrachten van de nationale groepen van het Permanente Hof van Arbitrage door de Algemene vergadering en de Veiligheidsraad van de Verenigde Volkeren beide; deze organen moeten zorgen, dat in het Hof de hoofdvormen der beschaving en de voornaamste rechtsstelsels van de wereld zijn vertegenwoordigd. De rechters blijven negen jaren in functie, zij zijn onafzetbaar, ontvangen een hoge, belastingvrije jaarlijkse bezoldiging van 20.000 dollar en pensioen, mogen bepaalde andere functies niet vervullen (onverenigbaarheden), genieten diplomatieke voorrechten en immuniteiten, zijn door hun plechtige verklaring verplicht tot onpartijdigheid en kunnen voor de berechting van een bepaald geschil zich verschonen of door de Voorzitter worden gewraakt.

* * *

Fitzmaurice en Lauterpacht achten nu de rechter ad hoc niet onafhankelijk. Inderdaad kan deze als enige of met een kleine minderheid het standpunt van zijn staat verdedigen tegenover een grote meerderheid van rechters in het Hof die dat standpunt verwerpen; hij kan dan de schijn op zich laden, dat hij niet als onafhankelijk rechter, maar als pleitbezorger van zijn staat optreedt. Het Hof beslist echter niet met eenparigheid, maar bij meerderheid van stemmen en telt tenminste negen vaste rechters. Daarom kunnen een of twee mogelijk partijdige rechters ad hoc de onafhankelijkheid van het Hof als geheel moeilijk aantasten. Bovendien heeft een rechter ad hoc in het verleden zijn onpartijdigheid bewezen, door in tenminste zes gevallen het standpunt van zijn land te verwerpen (Permanent Hof van Internationale Justitie, de voorganger van het Internationale Gerechtshof, A 13, B 15 en 17 en A/B 48, 67 en 76).

Fitzmaurice meent verder, dat de rechter ad hoc niet is gebonden aan het geheim van de raadkamer. Deze mening is niet juist. Volgens art. 54 lid 3 van het statuut zijn en blijven de beraadslagingen van het Hof geheim. Iedere rechter moet, alvorens in functie te treden, in openbare zitting plechtig verklaren, dat hij zijn plichten als rechter naar eer en geweten, getrouwelijk en onpartijdig zal vervullen. Daarom is hij verplicht het statuut na te leven en dus het geheim van de raadkamer getrouwelijk te bewaren, ook na afloop van het geding waarvoor hij is benoemd. Overigens is dit geheim niet zo groot, omdat iedere rechter

aan de uitspraak een uiteenzetting van zijn afwijkende oordeel mag toevoegen, wat vaak gebeurt.

Tenslotte achten Fitzmaurice en Lauterpacht de nationaliteit van de rechters in het Hof niet van belang voor een rechtvaardige berechting van geschillen tussen de staten. Ook deze mening is betwistbaar. Inderdaad stelt het statuut in art. 2 voorop, dat de rechters worden benoemd ongeacht hun nationaliteit. Er mogen echter in het Hof niet twee onderdanen van dezelfde staat zitten (art. 3 lid 1) en de hoofdvormen der beschaving en de voornaamste rechtsstelsels van de wereld moeten in het Hof zijn vertegenwoordigd (art. 9). Deze voorschriften beletten, dat er twee Engelsen in het Hof komen; ja, zij verhinderen zelfs, dat er in hoofdzaak Noord Amerikanen of West-europeanen in het Hof worden benoemd. De ontwerpers van het statuut vonden de nationaliteit van de verschillende rechters dus wel degelijk van belang voor een goede rechtsbedeling.

* * *

De bezwaren tegen de rechter ad hoc zijn dus niet groot. Maar hij heeft belangrijke voordelen. Een vaste rechter kan deelnemen aan de berechting van een geschil waarin zijn staat partij is, omdat de andere partij zo nodig een eigen onderdaan als rechter ad hoc in het Hof mag benoemen en aldus het evenwicht tussen de partijen kan herstellen. Een rechter ad hoc kan verder in raadkamer inlichtingen over zijn nationale recht geven, het standpunt van zijn staat toelichten en voorkómen dat de formulering van het arrest onnodig nationale gevoeligheden kwetst. De staten zullen een Hof waarin een eigen onderdaan als rechter zit, meer vertrouwen dan een college van enkel vreemdelingen en daarom eerder de rechtsmacht van het Hof aanvaarden en hun aanvaarding handhaven. Dit laatste is van belang, omdat nog slechts 32 van de 85 staten die rechtsmacht bij voorbaat hebben aanvaard.

Het vraagstuk van de rechter ad hoc is onlangs ook besproken door het «Institut de droit international», een vereniging van ruim honderd van de meest vooraanstaande geleerden in de gehele wereld, op het gebied van het internationale recht. De betrokken commissie telde zeven voorstanders en slechts drie tegenstanders van de rechter ad hoc. Onder de voorstanders waren Huber en Hudson, die beiden rechter in het Permanente Hof van Internationale Justitie zijn geweest en dus uit ervaring konden spreken.

* * *

Het Informal Inter-Allied Committee-Malkin heeft in 1944 voorgesteld te bepalen, dat elke staat die partij is bij het statuut, een kandidaat voor het Hof voordraagt, die gedurende negen jaren in voorkomende gevallen als rechter ad hoc optreedt. Deze regeling heeft het voordeel dat de rechter ad hoc niet met het oog op een bepaald geschil wordt aangewezen.

Het Institut de droit international heeft in 1954 met algemene stemmen voorgesteld, — indien men de rechters ad hoc niet kan afschaffen — toch hun benoeming met overeenkomstige waarborgen te omringen als de benoeming van de gewone rechters en hun aanwijzing niet aan de belanghebbende staat over

te laten, maar toe te vertrouwen aan bijv. de betrokken internationale groep van het Permanente Hof van Arbitrage.

* * *

Naar mijn oordeel heeft de rechter ad hoc onmiskenbare voordelen en slechts het nadeel, dat hij minder onafhankelijk is dan de gewone rechters. Daarom verdient het aanbeveling, de rechter ad hoc in beginsel te handhaven, maar zijn positie zoveel mogelijk gelijk te maken aan die van een gewoon rechter.

* * *

Hoe worden de gewone rechters in het Internationale Gerechtshof benoemd ?

Iedere nationale groep van het Permanente Hof van Arbitrage stelt in beginsel ten hoogste vier kandidaten, van wie er ten hoogste twee haar eigen nationaliteit mogen hebben. Uit deze voordrachten benoemen de Algemene vergadering en de Veiligheidsraad van de Verenigde Volkeren de gewone rechters voor telkens negen jaren. Men zou op overeenkomstige wijze een lijst van aanvullende rechters kunnen opstellen, die in voorkomende gevallen als rechter ad hoc optreden. De nationale groepen van het Permanente Hof van Arbitrage zouden dan van haar eigen nationaliteit steeds twee kandidaten moeten stellen. Uit deze voordrachten zouden de Verenigde Volkeren eerst de gewone rechters moeten kiezen, zoals nu al gebeurt; en daarna een aanvullende rechter voor elke staat die niet een eigen onderdaan als rechter in het Internationale Gerechtshof heeft gekregen, eveneens voor negen jaren. Een aanvullende rechter zou zijn staat geen advies mogen geven over enig geschil dat voor

het Hof kan komen (vgl. art. 31 lid 6 i.v.m. art. 17 lid 2 statuut); daarom zou men hem een belastingvrij jaargeld van bijv. 5.000 dollar kunnen toekennen, naast de reeds voorgeschreven vergoeding van 35 dollar voor elke dag waarop hij zijn werkzaamheden uitoefent.

Het komt mij voor, dat men aldus de onafhankelijkheid van de rechter ad hoc zou kunnen versterken. Zo zou men rekening kunnen houden met de eisen der gerechtigheid en de politieke mogelijkheden van het ogenblik beide. Het is geen kunst een Hof te ontwerpen dat uit theoretisch oogpunt onberispelijk is samengesteld, maar het gaat er om een Hof te verkrijgen waaraan de staten de berechting van hun geschillen toevertrouwen. (*)

Mr J. W. VAN DER ZANDEN.

(*) Geraadpleegde literatuur:

MANLEY O. HUDSON, *The Permanent Court of International Justice 1920-1942* (New York, Macmillan, 1943) §§ 399-402, blz. 354-369;

Report of the Informal Inter-Allied Committee on the future of The Permanent Court of International Justice, 10th February 1944 (Londen, Stationary Office, 1944, Cmd 6531) §§ 38-44, blz. 11-14 en §§ 127/8, blz. 34/5 (o.a. mr E. STAR BUSMANN);

J. P. A. FRANÇOIS, *Handboek van het volkenrecht*, II, 1950, 2e druk, blz. 217/8;

MARCEL SIBERT, *Traité de droit international public*, II, 1951, n° 1122, blz. 475/6;

L. OPPENHEIM — H. LAUTERPACHT, *International Law*, II, 1952, 7e druk, § 25afb, blz. 78/9 (met verwijzing naar oudere literatuur);

Institut de droit international, *Onderzoek van wenselijke wijzigingen in het Statuut van het Internationale Gerechtshof*, in *Annuaire* 1954, blz. 427-430, 444/5, 458/9, 465 en 545; en II, blz. 84-90 en 105; en

E. DE MAREES VAN SWINDEREN, *De instelling van de nationale rechter*, in *Wordende Wereld*, januari 1955, blz. 2 en 9.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer. — 7 januari 1955.

Voorzitter: M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever: M. Huybrechts.

Procureur-Generaal: Hayoit de Termicourt.

Advocaten: Mrs Van Rijn en Simont.

1. **Verbreking.** — Overschrijding van de wettelijke termijn voor het instellen van verbreking. — Niet-ontvankelijkheid van de voorziening.
2. **Exploot.** — Onjuiste vermelding van de datum van een exploit in het afschrift daarvan. — Gevolgen dezer onjuiste vermelding.

1. *Buiten de gevallen, waarin de wet een kortere termijn bepaalt, bedraagt de termijn om een voorziening in burgerlijke zaken of in handelszaken in te stellen drie volle maanden, te rekenen van de dag, waarop de op tegenspraak gewezen en definitieve beslissing aan de persoon of aan de woonplaats betekend is (artikelen 1 en 8 der wet van 25 februari 1925).*

Een na het verstrijken van die wettelijke termijn ingestelde voorziening is niet onvankelijk.

2. *Zo de onjuistheid van de vermelding in het afschrift van een exploit van betekening van de datum daarvan, het afschrift onregelmatig maakt, ontnemt zij daaraan niet het karakter van afschrift van een akte. De onregelmatigheid van het afschrift van een*

exploot van betekening brengt de nietigheid van de betekening slechts mede, wanneer zij de belangen schaaft van de partij, aan wie de betekening is gedaan.

Cammerman t/ De Coninck.

Gelet op het bestreden arrest op 24 mei 1952 door het Hof van Beroep te Brussel gewezen;

Over de grond van niet-ontvankelijkheid van de voorziening, door verweerder opgeworpen:

Overwegende dat uit de bescheiden gevoegd bij de memorie van antwoord, door verweerder ter griffie van het Hof op 22 januari 1953 overgelegd, blijkt dat het bestreden arrest aan aanleggers woonplaats op 31 juli 1952 betekend werd;

Overwegende dat, buiten de gevallen waarin de wet een kortere termijn bepaalt, de termijn om een voorziening in burgerlijke zaken of in handelszaken in te stellen, drie volle maanden bedraagt, te rekenen van de dag waarop de op tegenspraak gewezen en definitieve beslissing, aan de persoon of te zijner woonplaats betekend werd (artikelen 1 en 8 der wet van 25 februari 1925);

Overwegende dat de voorziening, ter griffie van het Hof op 10 november 1952 overgelegd, dus na het verstrijken van de wettelijke termijn ingesteld werd, en niet onvankelijk is;

Overwegende, weliswaar, dat aanleggers, in hun memorie van wederantwoord, staande houden dat de

memorie van antwoord en haar bijlagen door het Hof niet in aanmerking mogen genomen worden daar het afschrift van het exploit van betekening dezer memorie aan Mter Van Ryn, advocaat bij het Hof, die aanleggers vertegenwoordigt, een onjuiste datum draagt, te weten 12 januari 1953, dan wanneer het oorspronkelijk exploit die van 20 januari 1953 draagt; dat die onregelmatigheid der betekening, volgens aanleggers, aan hun belangen schade berokkend heeft, daar zij hen belet heeft de data te kennen waarop de termijn van wederantwoord aanvang nam en verstreek en dat, in alle geval, geen afschrift uitmaakt, naar de zin van de wet de akte die de datum van de oorspronkelijke akte niet vermeldt;

Overwegende nochtans, enerzijds, dat, zo de onjuiste vermelding in het afschrift van een exploit van betekening van de datum er van, het afschrift onregelmatig maakt, ze er aan het karakter van afschrift van een akte niet ontnemt;

Overwegende, anderzijds, dat de onregelmatigheid van het afschrift van een exploit van betekening de nietigheid van de betekening slechts medebrengt wanneer zij de belangen der partij schaadt, aan wie de betekening werd gedaan; dat in casu de door aanleggers aangevoerde schade niet bestaat, daar zij, binnen de wettelijke termijn, van hun recht tot wederantwoord gebruik gemaakt hebben;

Dat derhalve de grond van niet-ontvankelijkheid geldig door verweerder werd opgeworpen;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanleggers tot de kosten en, daar de voorziening vóór 15 september 1953 werd betekend, tot de betaling van een vergoeding van 150 fr. aan verweerder.

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer. — 14 januari 1955.

Voorzitter: M. Vandermersch.

Raadsheer-Verslaggever: M. Bayot.

Advocaat-Generaal: Mr Mahaux.

Advocaten: Mrs Veldekens en Van Leynseele.

1. Voorziening in verbreking. — Eindbeslissing in de zin van artikel 14 van het decreet van 2 brumaire jaar IV.
2. Arbeidsgerechtigd. — Vertegenwoordiging van partijen. — In de regel moeten afgevaardigden van beroepsverenigingen als vertegenwoordigers van partijen voor de Arbeidsgerechten worden toegelaten.

1. Artikel 20 van de wet van 25 maart 1876 is in algemene bevoordingen gesteld; het laat een onmiddellijke voorziening toe tegen alle in laatste aanleg gewezen beslissingen hoegenaamd en maakt generlei onderscheid onder de vonnissen naargelang van hun voorwerp.

De enige beperking van dit principe wordt bepaald bij artikel 14 van het decreet van 2 brumaire jaar IV, hetwelk enkel voor de vonnissen, die voorbereidend of van onderzoek zijn, de voorziening eerst na de eindbeslissing ten gronde openstelt.

Voormeld artikel stelt aldus de eindvonnissen aan de ene kant tegenover de voorbereidende en de onderzoeksvonnissen aan de andere kant. Opdat een beslissing een eindbeslissing zijn zal in de zin van

die bepaling, volstaat het dat zij de beslissing over een betwist punt met zich brengt. Een beslissing voor zoveel zij verklaart dat een bepaald persoon niet kan toegelaten worden om een partij te vertegenwoordigen, haar te verdedigen en voor haar te pleiten, is een einduitspraak over een tussengeschied en deswege vatbaar voor onmiddellijke voorziening.

2. Naar luid van de artikelen 62 en 123 van de organieke wet van 9 juli 1926 op de Werkrechtersraden hebben partijen het recht zich ter terechtzitting te doen vertegenwoordigen door een regelmatig ingeschreven advocaat, een pleitbezorger of een door de bevoegde kamer toegelaten persoon.

Voornoemd artikel 62, waarvan de tekst duidelijk is, heeft niet twee onderscheiden categoriën geschapen onder de daarin vermelde personen, de ene, advocaten en pleitbezorgers omvattend, welke de regel zou wezen, en de andere de uitzondering.

Het heeft zich er toe beperkt voor andere personen dan de regelmatig ingeschreven advocaten en pleitbezorgers hun optreden als vertegenwoordigers van een partij afhankelijk te stellen van het doen blijken van een lastgeving, die hem is verleend, en van de toelating door de bevoegde kamer.

Blijkens de parlementaire geschiedenis van de wet had de wetgever, verre van het gewoonlijk optreden van de afgevaardigden van beroepsverenigingen niet toe te staan, overwogen hen van toelating te ontslaan, maar het is hem uiteindelijk toegeschenen meer met de belangen van de vertegenwoordigende partij te stroken, dat zelfs over die afgevaardigden door de bevoegde kamer een toezicht zou worden uitgeoefend.

Ten einde te vermijden dat de afgevaardigden van die verenigingen willekeurig uit de gerechtszalen van de werkrechtersraden verwijderd zouden worden gehouden, heeft de wetgever in artikel 45, lid 3, onmiddellijk hoger beroep opengesteld tegen elke beslissing, waarbij de toelating van een gevolmachtigde geweigerd wordt.

Daaruit blijkt dat aan afgevaardigden van beroepsverenigingen het recht niet kan worden onzegd de partijen voor de arbeidsgerechten te vertegenwoordigen omwille dat zij er op gewone wijze verschijnen om de verdediging van de leden van de vereniging te verzekeren, wanneer die leden hen met die opdrachten belasten.

Alleen in bijzondere gevallen en om bijzondere redenen, die aan de beoordeling van de werkrechtersraad alleen worden overgelaten, vermag dit rechtscollege de toelating van een bepaald persoon te weigeren ten einde de partijen te beschermen tegen een gevolmachtigde, wiens optreden in strijd zou blijken met een deugdelijke rechtsbedeling.

Uytendhouwer t/ Brouwerij Hobsor en cs.

Gelet op de bestreden beslissing op 26 augustus 1953 gewezen door de Werkrechtersraad van beroep van de provinciën Antwerpen en Limburg;

Over de grond van niet-ontvankelijkheid, door verweerder tegen de voorziening aangevoerd en hieruit afgeleid dat de bestreden beslissing louter voorbereidend is naar de zin van artikel 14 van het decreet van 2 Brumaire jaar IV;

Overwegende dat verweerder, hoewel zij aanneemt dat tegen een eindvonnis over een tussengeschied onmiddellijk voorziening in verbreking kan worden ingesteld, niettemin staande houdt dat de bestreden beslissing dat karakter niet heeft, omdat zij geen uitspraak doet over een bestanddeel van de grond der betwisting;

Overwegende dat artikel 20 van de wet van 25 maart 1876 in algemene bewoordingen is gesteld; dat het een onmiddellijke voorziening toelaat tegen alle in laatste aanleg gewezen beslissingen hoegenaamd en onder de vonnissen generlei onderscheid maakt naargelang van hun voorwerp;

Overwegende dat de enige beperking van dit principe bepaald wordt bij artikel 14 van het decreet van 2 Brumaire jaar IV, hetwelk enkel voor de vonnissen welke voorbereidend of van onderzoek zijn de voorziening slechts na de eindbeslissing over de grond openstelt;

Dat voormeld artikel aldus de eindvonnissen enerzijds tegenover anderzijds de voorbereidende en de onderzoeksvonnissen stelt;

Overwegende dat, opdat een beslissing een eindbeslissing weze naar de zin van die bepaling, het volstaat dat zij de beslechting van een betwist punt met zich brengt;

Overwegende in onderhavig geval, dat de bestreden beslissing voor zoveel zij verklaart dat D. M. niet kan toegelaten worden om aanlegger te vertegenwoordigen, te verdedigen en om voor hem te pleiten, een einduitspraak verleent over een tussengeschil, dit wil zeggen over een in de aanleg overgekomen gebeurtenis, die strekt tot belemmering of vernietiging er van en deswege vatbaar is voor onmiddellijke voorziening;

Dat de grond van niet-ontvankelijkheid niet kan aangenomen worden;

Over het enig middel :

Schending van artikelen 45, 62 en 123 van de wet van 9 juli 1926, organieke wet van de Werkrechtshraden, en, voor zover nodig, 1984 en 1985 van het Burgerlijk Wetboek, 9 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr 300 van 30 maart 1936, en 97 van de Grondwet;

hierdoor dat, hoewel de volkomen achtbaarheid en de beroepsbevoegdheid van de lasthebber erkennend welke eiser uitdrukkelijk aangesteld had om hem te vertegenwoordigen vóór de Werkrechtshraad, het bestreden arrest weigert die lasthebber te aanvaarden, op grond van het feit dat als syndikaal afgevaardigde van het Verbond der Christelijke Vakverenigingen van Antwerpen en omstreken, deze laatste op gewone wijze de vertegenwoordiging opneemt van de leden van gezegd Verbond; dat op straffe de regels die het uitoefenen en het monopool van het beroep van advocaat beheersen, te miskennen, het aanvaarden, ten einde partijen te vertegenwoordigen, van andere personen dan regelmatig ingeschreven advocaten of pleitbezorgers uitzondering moet vormen, en dat de tussenkomst van vakbondafgevaardigden een aanslag vormt op de vrije keus van hun verdediger door belanghebbende partijen;

terwijl, zo de aanvaarding, door de Werkrechtshraad, van andere personen dan advocaten en zelfs van vakbondafgevaardigden speciaal moet zijn voor iedere zaak, de omstandigheid dat een afgevaardigde van een vakbond op gewone wijze de verdediging verzekert van de leden hiervan geen wettelijke beweegreden uitmaakt voor uitsluiting; dat wel integendeel, bij het bepalen van de procedureregels vóór de Werkrechtshraad, de wetgever uitdrukkelijk de tussenkomst heeft voorzien van de vakbondafgevaardigden als helpers van het gerecht; en dat trouwens die afgevaardigden enkel de verdediging opnemen van de leden die het wensen, zodat er geen aanslag gepleegd wordt op de vrije keus van hun verdediger door de te berechten personen;

Overwegende dat, naar luid van artikelen 62 en 123 van de organieke wet van 9 juli 1926 op de Werkre-

tersraden, de partijen gerechtigd zijn om zich ter terechtzitting te laten vertegenwoordigen door een regelmatig ingeschreven advocaat, een pleitbezorger of een door de bevoegde kamer toegelaten persoon;

Overwegende dat de bestreden beslissing aan D. M., ofschoon hij aan de vereisten van artikel 62, paragr. 2, voldoet, het recht ontkent aanlegger te vertegenwoordigen, zijn verdediging waar te nemen en voor hem te pleiten;

Overwegende dat uit voormelde beslissing duidelijk blijkt dat die weigering niet is gegrond op redenen die aan de zaak eigen zijn of met de persoon van de gevolmachtigde aan wiens achtbaarheid en bekwaamheid de rechter over de grond hulde brengt — verband houden, doch op principiële gronden afgeleid hieruit dat de partijen slechts bij uitzondering mogen vertegenwoordigd worden door andere personen dan een regelmatig ingeschreven advocaat of een pleitbezorger, en dat zulks niet het geval is, wanneer de lastgeving verleend wordt aan personen die het beroep van afgevaardigde van een vakbond uitoefenen, als zodanig bevoegd worden en gewoonlijk vóór de werkrechtshraden verschijnen om de verdediging van de leden van hun vakbond waar te nemen;

Overwegende dat bovenaangeduid artikel 62, welks tekst duidelijk is, geen twee onderscheiden categorieën geschapen heeft onder de daarin vermelde personen, de ene, advocaten en pleitbezorgers omvattende, welke de regel zou wezen, en de andere de uitzondering;

Dat het zich er toe heeft beperkt, voor andere personen dan de regelmatig ingeschreven advocaten en pleitbezorgers, hun optreden als vertegenwoordiger van een partij afhankelijk te stellen van het laten blijken van een lastgeving die hun werd verleend en van de toelating door de bevoegde kamer;

Overwegende dat, blijkens de parlementaire voorbereiding van de wet, de wetgever, verre van het gewoonlijk optreden van de afgevaardigden van beroepsverenigingen niet toe te staan, overwogen had hen van toelating te ontslaan, maar dat het hem uiteindelijk toegeschenen is meer met de belangen van de vertegenwoordigde partij te stroken dat zelfs over die afgevaardigden door de bevoegde kamer een toezicht zou worden uitgeoefend;

Dat de wetgever trouwens, ten einde te vermijden dat de afgevaardigden van die verenigingen willekeurig uit de gerechtszalen van de Werkrechtshraden verwijderd zouden gehouden worden, in artikel 45, lid 3, onmiddellijk hoger beroep opengesteld heeft tegen elke beslissing waarbij de toelating van een gevolmachtigde geweigerd wordt;

Overwegende dat daaruit blijkt dat aan afgevaardigden van de beroepsverenigingen het recht niet kan worden ontzegd de partijen vóór de arbeidsgerechten te vertegenwoordigen om wille dat zij er op gewone wijze verschijnen om de verdediging van de leden van de vereniging te verzekeren wanneer die leden hen met die opdrachten gelasten;

dat alleen in bijzondere gevallen en om bijzondere redenen welke aan de beoordeling van de Werkrechtshraad alleen worden overgelaten, dit rechtscollege de toelating van een bepaalde persoon vernag te weigeren ten einde de partijen te beschermen tegen een gevolmachtigde wiens optreden strijdig met een deugdelijke rechtsbedeling zou blijken;

Overwegende derhalve dat, waar zij aan artikel 62 andere algemene voorwaarden toevoegt dan die welke gesteld zijn voor de toelating van andere personen dan de regelmatig ingeschreven advocaten en de pleitbezorgers, de bestreden beslissing de in het middel aangeduide wetsbepalingen heeft geschonden;

Om die redenen,

Verbreekt de bestreden beslissing;
Zegt dat van onderhavig arrest melding zal worden gemaakt op de kant van de vernietigde beslissing;
Veroordeelt verweerster tot de kosten;
Verwijst de zaak naar de Werkrechersraad van beroep te Brussel.

NOOT. — De bij bovenstaand arrest verbroken beslissing is verschenen in het R.W. 1953-54, 591.

RAAD VAN STATE

4e Kamer. — 26 april 1955.

Zetel: M.M. Vranckx, Voorzitter-Verslaggever,
Mast en Buch.

Auditoraat: M. Grommen.

Advocaten: Mrs Mertens de Wilmars, Veldekens
en Geüens.

1. Gemeenten. — Politie. — Bouwvallige goederen, (1 tot 4).
2. Gemeenten. — Burgemeester. — Politiebevoegdheid. (1 tot 4).
3. Rechtspleging. — Verzoekschrift. — Aanwijzing van de tegenpartij, (1)
4. Raad van State. — Geschil nietigverklaring. — Bevoegdheid (2).
5. Administratieve akten. — Geldigheid. — Afwending van macht. (4).

1. Wanneer de burgemeester bevel geeft tot het slopen of tot het herstellen van een bouwvallig huis, oefent hij als orgaan van de gemeente zijn politiebevoegdheid uit met het oog op de openbare veiligheid aldaar. Terecht wordt de gemeente dan ook als tegenpartij aangewezen bij een beroep tot vernietiging van de beslissing van de burgemeester.
2. De Raad van State is bevoegd om te beslissen of de burgemeester in de uitoefening van zijn politiebevoegdheid binnen dezer grenzen is gebleven wanneer hij de eigenaar van het huis belet heeft dit te slopen en verplicht stuttingswerken uit te voeren. De gevolgen welke het besluit van de burgemeester ter zake van de uitoefening van het eigendomsrecht van de belanghebbende kan hebben, zijn niet van zodanige aard dat zij dit besluit aan de bevoegdheid van de Raad van State onttrekken.
3. De burgemeester die bevel geeft tot het herstellen van een bouwvallig huis, doet daarmee geen afbreuk aan het recht van de eigenaar het dreigende gevaar dat het huis voor de openbare veiligheid vormt, door de sloping er van te doen ophouden.
4. Het aan de afwending van macht ontleende middel is maar gegrond zo de verzoeker het bewijs bijbrengt en van het ongeoorloofde doel en van het gemis van geoorloofd doel van de bestreden akte.

Zo kan generlei afwending van macht de geldigheid aantasten van het besluit waarbij de burgemeester bevel geeft tot het herstellen van een bouwvallig huis, wanneer het gevaar bestaat en door de eigenaar erkend is. Weinig doet het er in dat opzicht toe dat buitendien aan het besluit artistieke, archeologische of stedenbouwkundige overwegingen ten grondslag liggen.

Maertens t/ Burgemeester der stad Brugge
en Stad Brugge.

Gezien het verzoekschrift dd. 19 januari 1954;

.....

Overwegende dat het beroep strekt tot vernietiging:
1° van de beslissing dd. 28 november 1953 van de burgemeester der stad Brugge, aan verzoeker betekend 29 november 1953, houdende bevel alle losliggende delen van de vooruitspringende borstwering onder het dank van het hem toebehorend gebouw, gekend als «de oude Kapel der Smeden», alsook de loszittende stenen van het slot van de drie spitsbogige vensters — dit alles uitzicht gevende op de openbare weg — onmiddellijk en uiterlijk binnen 48 uren, te rekenen vanaf de eerste dag volgend op de betekening van de beslissing, zodanig in hun vorige toestand vast te zetten, dat alle gevaar voor de verkeersveiligheid op de openbare weg bepaald geweerd zij;

2° van de beslissing dd. 5 december 1953 van de burgemeester der stad Brugge, aan verzoeker betekend 6 december 1953, houdende bevel binnen 48 uur aan deze eigendom de in deze beslissing omschreven herstellingswerken uit te voeren en, bij gebreke daarvan te voldoen, deze herstellingswerken ambtshalve door de stad Brugge te zien verrichten op zijn kosten;

Overwegende dat verzoeker eigenaar is van een oud gebouw, «Kapel van Sint-Elooi» of ook «Smedenkapel» gelegen te Brugge;

dat verzoeker hieraan verbouwingswerken wilde verrichten; dat op 7 augustus 1952 het college van burgemeester en schepenen hem mededeelde dat het voorontwerp tot het slopen van de oude Sint-Elooi kapel en het bouwen van een garage met een appartementsgebouw, «onderzocht en voor gunstig advies vatbaar is geworden», maar dat een volledig «ontwerpdossier» tot het afleveren van een bouwvergunning nog ter goedkeuring moest worden voorgelegd en dat de werken pas mochten worden aangevat na aflevering van een bouwvergunning en door het bestuur van de stedenbouw en door het stadsbestuur; dat verzoeker op 16 september 1952 een aanvraag deed tot het bekomen van een bouwvergunning; dat op 11 december 1952 het bestuur van de stedenbouw de aangevraagde vergunning weigerde om reden «dat het voorgelegd ontwerp het bijzonder plan van aanleg dezer wijk in het gedrang» zou brengen; dat het bestuur van Bruggen en Wegen op deze aangelegenheid terugkwam en dat de hoofdingenieur-directeur van dit beheer op 5 januari 1953 aan het college van burgemeester en schepenen liet weten dat, na een nieuw onderzoek, hij omtrent de aangevraagde bouwvergunning een gunstig advies zou uitbrengen; dat uit de daaropvolgende briefwisseling blijkt dat men van overheidswege begon belang te stellen in een gedeeltelijk behoud van de Smedenkapel en dat besprekingen plaats hadden tussen verzoeker, het bestuur van stedenbouw, de commissie voor landschappen en monumenten en de stad Brugge; dat intussen de Smedenkapel meer bouwvallig werd en dat de burgemeester op 28 november 1953 de eerste bestreden beslissing nam; dat op 4 december 1953 zich een instorting voordeed en dat de burgemeester op 5 december 1953 de tweede beslissing nam; dat de bestreden beslissingen ook de volgende bepaling inhielden: «Mocht de hierbovengemelde eigenaar in gebreke blijven aan onderhavig besluit gevolg te geven, dan zou, door bemiddeling van de plaatselijke politie, proces-verbaal wegens niet-naleving van het besluit opgemaakt worden, ten einde gevolg als naar recht. Als gevolg hiervan, en tot vrijwaring van de verkeersveiligheid, zou het stadsbestuur, zonder verdere aanmaning, de bevolen werken ambtshalve laten uitvoeren, op de kosten en onder de aansprakelijkheid van de in gebreke gebleven eigenaar»; dat verzoeker de stad Brugge dagvaardde voor de Recht-

bank van eerste aanleg, zetelend in kortgeding, ten einde « te horen zeggen voor recht dat het uitvoeren van herstellingswerken en versterkingswerken zoals omschreven in de besluiten van 28 november en 5 december 1953 door de stad Brugge, tot vrijwaring van de verkeersveiligheid, daar waar de verzoeker tot deze vrijwaring de afbraak wil doen der bouwvallen, een ongeoorloofde feitelijkheid daargestelt, te zeggen voor recht dat gedaagde zonder recht noch titel een ongeoorloofde feitelijkheid heeft gepleegd met zich, door aannemer en politie, in bezit te stellen van onroerende goederen, behorende aan de verzoeker, gelegen te Brugge aan de Smedenstraat 56, met erop herstellingswerken uit te voeren, en de verzoeker de afbraak van bouwvallen te verhinderen»; dat, bij bevelschrift dd. 9 december 1953, de voorzitter der Rechtbank van eerste aanleg, zetelend in kortgeding, verklaarde niet bevoegd te zijn over de ingestelde vordering uit te spreken; dat bij arrest dd. 25 maart 1954 het Hof van Beroep te Gent dit bevel bevestigde;

Overwegende dat de tegenpartij sub 2° vraagt buiten de zaak te worden gesteld; dat zij laat gelden dat de bestreden beslissingen uitgaan van de burgemeester, die heeft gehandeld onder eigen verantwoordelijkheid, buiten het toezicht van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen;

Overwegende dat de tegenpartij sub 1° de bestreden beslissingen heeft genomen op grond van de haar bij het decreet van 14 december 1789, de wet van 16-24 augustus 1790 en artikel 90 der gemeentewet toegekende politiemacht; dat zij ter zake hare politiemacht heeft uitgeoefend met het oog op de openbare veiligheid in de gemeente en als orgaan van de gemeente; dat het derhalve niet opgaat de tegenpartij sub 2° buiten de zaak te stellen;

Overwegende dat de tegenpartijen inroepen dat de Raad van State ter zake niet bevoegd is, daar verzoeker de vrijwaring nastreeft van zijn eigendomsrecht en het geschil aldus een burgerlijk recht betreft dat tot de uitsluitende bevoegdheid van de gewone rechtbank behoort;

Overwegende dat verzoeker niet betwist dat zijn eigendom bouwvallig is en gevaar oplevert voor de voorbijgangers; dat het geschil niet als voorwerp heeft het bestaan van een eigendomsrecht en dat het niet volstaat dat een administratieve beslissing een weerslag zou hebben op de uitoefening van dit eigendomsrecht, om zulke beslissing aan de bevoegdheid van de Raad van State te onttrekken; dat het de Raad van State toekomt te oordelen of de burgemeester al dan niet buiten de perken zijner bevoegdheid is getreden wanneer hij, bij de uitoefening zijner politiemacht, de verzoeker belet tot de slooping van het bouwvallig huis over te gaan en hem tot de uitvoering van ondersteuningswerken verplicht;

Overwegende dat verzoeker inroept:

1° dat het bevel van de burgemeester artikel 3 van de wet van 16-24 augustus 1790 schendt, doordat het aan de eigenaar niet de keuze laat tussen afbraak of herstel; dat, waar deze bepaling die keuze schept, zij in het voordeel is van de eigenaar, niet van de burgemeester, daar op het standpunt der veiligheid van het verkeer beide maatregelen aan de noodzaak die veiligheid te verzekeren beantwoorden en dat de burgemeester desnoods kan oordelen dat herstellingswerken onvoldoende zijn en dat alleen volledige afbraak de veiligheid verzekert, niet omgekeerd;

2° dat het bevel van de burgemeester is aangetast door machtsoverschrijding indien het steunt op stedenbouwkundige motieven, en namelijk op de beslissing van de directeur van stedenbouw; dat verzoeker be-

toogt dat de burgemeester zijn beslissingen moet steunen op gronden die eigen zijn aan de hem toegekende wettelijke bevoegdheid;

3° dat het bevel van de burgemeester door overschrijding van macht is aangetast, daar op 7 augustus 1952 het college van burgemeester en schepenen de toelating tot afbraak en bouwen van een garage met een appartementsgebouw heeft gegeven en dat, in die omstandigheden, de burgemeester wel de nodige maatregelen tot bescherming van de veiligheid kan verordenen maar niet, tenzij het nodig zou zijn om de veiligheid te beschermen, een beslissing van het college mag intrekken;

4° dat de beslissing van de burgemeester aangeast is door overschrijding en/of afwending van macht, omdat zij langs een omweg beoogt te bereiken een toestand die geregeld is door de wet van 7 augustus 1931 op de monumenten en landschappen;

Overwegende dat de tegenpartijen de uitlegging, welke verzoeker van artikel 3 van de wet van 16-24 augustus 1790 geeft, betwisten; dat zij vaststellen dat deze uitleg in strijd is met de tekst van dit artikel, dat van een om 't even welke aan de eigenaar verleende faculteit geenszins gewaagt; dat zij bovendien betogen dat de geest van deze wetsbepaling elke veronderstelling uitsluit van een dienaangaande aan de eigenaar van het bouwvallig gebouw toegestane keuze;

Overwegende dat artikel 3 van de wet van 16-24 augustus 1790 aan de gemeentelijke overheid de keuze laat tussen de afbraak van het bouwvallig huis en de eventueel uit te voeren ondersteuningswerken; dat terzake de burgemeester bij de bestreden beslissingen heeft geoordeeld dat de afbraak niet noodzakelijk was om de veiligheid te verzekeren en dat daartoe de door hem voorgeschreven ondersteuningswerken volstonden; dat het de Raad van State niet toekomt, bij de beoordeling van de opportuniteit van de te nemen maatregelen, zich in de plaats te stellen van de burgemeester, aan wie de wet dit appreciatie recht heeft verleend; dat deze macht aan de gemeentelijke overheid werd verleend tegenover de eigenaars die van hun eigendomsrecht een gebruik maken dat de veiligheid, waarop de gemeentelijke overheid van haar kant dient te waken, in het gedrang brengt; dat daaruit volgt dat artikel 3 van de wet van 16-24 augustus 1790 niet belet dat de eigenaar maatregelen zou nemen tot waarborging van de veiligheid, welke verder zouden reiken dan de hem wettelijk opgelegde verplichting en dat hij, ten opzichte van de veiligheid welke wordt beoogd, aan zijn verplichtingen voldoet wanneer hij, door afbraak, de bedreiging der veiligheid wegneemt; dat de bestreden beslissingen echter niet inhouden dat verzoeker van dit recht geen gebruik mag maken, zodat het eerste middel in feite faalt;

Overwegende echter dat de uitoefening van dit recht van afbraak onderworpen is aan artikel 1 van de verordening op de bouwwerken der stad Brugge, luidens welke niemand, zonder voorafgaande toelating van het college van burgemeester en schepenen, enigerlei gebouw, muur of afsluiting langs de openbare weg mag afbreken; dat uit de bescheiden van het dossier niet blijkt dat verzoeker deze toelating had bekomen; dat weliswaar verzoeker beweert dat het college van burgemeester en schepenen deze toelating tot afbraak heeft gegeven op 7 augustus 1952; dat echter bij deze principesbeslissing de toelating tot afbraak uitdrukkelijk afhankelijk was gesteld van de vervulling van zekere voorwaarden; dat inderdaad deze beslissing bepaalde dat « de werken eerst dan

mogen aangevangen worden nadat (verzoeker) in het bezit gesteld (is) van een bouwvergunning, af te leveren én door de provinciale directie voor de stedenbouw, én door het stadsbestuur»; dat niet blijkt dat deze vergunningen werden gegeven; dat derhalve verzoeker ten onrechte voorhoudt dat de burgemeester heeft gehandeld in strijd met de beslissing vervat in het schrijven d.d. 7 augustus 1952 van het college van burgemeester en schepenen;

Overwegende dat de bestreden beslissingen niet steunen op «stedenbouwkundige motieven»; dat het tweede door verzoeker ingeroepen middel in feite faalt;

Overwegende dat, wat betreft de afwending van macht, welke volgens verzoeker zou gepleegd zijn doordat de bestreden beslissingen werden genomen om redenen van stedenbouw of van behoud van geklasseerde monumenten, in de eerste plaats dient te worden vastgesteld dat deze beslissingen als oorzaak hadden het gevaar, dat voor de veiligheid van het verkeer op de openbare weg was ontstaan door de bouwvallige staat van de Smedenkapel en dat ook verzoeker ditzelfde gevaar inroept om zijn recht van afbraak te rechtvaardigen; dat uit deze vaststelling volgt dat de burgemeester als plicht had een van de bij de wet voorgeschreven maatregelen te nemen en dat door verzoeker niet wordt betwist dat de genomen maatregel als doel had de veiligheid te waarborgen; dat aldus de burgemeester de hem bij de wet verleende bevoegdheid heeft uitgeoefend in overeenstemming met de taak hem bij de wet opgedragen; dat, zelfs moest het bewezen zijn — quod non — dat de burgemeester de verstevigingswerken heeft verkozen boven de afbraak omdat volgens hem daartoe redenen bestonden van artistieke, archeologische of stedenbouwkundige aard, het nog niet zou blijken dat de bestreden beslissingen niet werden ingegeven door het doel de veiligheid te beschermen; dat er geen grond bestaat tot verwijzing naar de algemene vergadering van de afdeling administratie.

Besluit :

Artikel 1 : Het beroep is verworpen.

Artikel 2 : De betaling van het recht van zevenhonderd vijftig frank, wegens kosten, valt ten laste van verzoeker.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

9e Kamer. — 18 juni 1955.

Voorzitter : M. Delvaux.

Raadsheren : M.M. Malgaud en Pecher.

Advocaat-generaal : Mr Van den Branden de Reeth.

Advocaten : Mrs Veldekens, Schmit, Tielemans,

Bosmans, Verougstraete, Nelissen-Grade.

Verkeersongeval. — Rechter en Administratie. — Grenzen van het aan de rechter toekomend oordeel.

Al is de rechterlijke macht bevoegd de burgerlijke besturen aansprakelijk te oordelen voor de burgerlijke gevolgen van nalatigheden of onvoorzichtigheden, die tegen een wettelijke verplichting indruisen, vermag zij echter niet de omvang te bepalen van de door de bestuurlijke overheid te nemen maatregelen en het verzuim van elke politiemaatregel die door de rechter nuttig mocht worden verklaard, te beschouwen als een fout, een nalatigheid of een

onvoorzichtigheid, die een burgerlijke aansprakelijkheid doen ontstaan.

Het decreet van 16-24 augustus 1790 legt aan de gemeenten geen andere verplichting op dan de wegen op normale wijze in stand te houden, d.w.z. in de door de gemeente goedgekeurde staat; uit de bepalingen van dat decreet vloeit niet voort dat, wanneer een ongeval zich voordoet, de verantwoordelijkheid van de gemeente dient te worden aangenomen om reden dat er geen maatregelen waren getroffen van aard het ongeval te voorkomen. Uit het bovenoverwogene moet worden afgeleid dat het niet tot de taak van de rechterlijke macht behoort, de doelmatigheid en de aard van de politiemaatregelen te beoordelen, die uitsluitend ter beoordeling van het bestuur staan.

Stad Leuven t/ cs. Raemaekers, Leysen, Nat. Verbond socialistische Mutualiteiten, Deroo en N.V. Brouwerij De Dijle.

Advies van het O. M.

Op 19 december 1950, rond 18 uur, reed Leysen, komende uit de richting Mechelen, met zijn autovrachtwagen, de kronkelend lopende helling van de Caesarsberg af.

Deze helling is scherp. In de richting gevolgd door betrokkene vanaf de grens tussen de gemeenten Wilsele en Leuven en tot bij de aanvang van de Mechelse straat is zij opvolgentlijk : 8, 9, 9 ½, 10, 11 en 8 %.

Voor de uitgevers van de Michelinwegaankarten gaat het hier om een middelmatige of zelfs gematigde helling door een streep (4 tot 10 %) of door twee strepen (10 tot 13 %) aangeduid, als wanneer drie strepen voorbehouden worden voor de hellingen waarvan het percentage de 13 percent te boven gaat.

In ieder geval, zelfs in onze Vlaamse streken, zijn hellingen tussen 8 en 10 %, alhoewel zeldzaam, niet helemaal buitengewoon.

In normale omstandigheden levert hun afdalen voor de moderne automobielen van remmen in goede staat voorzien, geen bijzondere moeilijkheden op. Alleen misschien zullen autovoerders van zwaar geladen vrachtwagens het als een voorzichtigheidsplicht achten de versnellingsbak te gebruiken om de kracht van de motor tot de gepaste vertraging te doen medewerken.

De door artikel 31 al. 2 van het toen in voege algemeen reglement op de verkeerspolitie voorgeschreven waarschuwingstekens voor gevaar Nrs 2 en 6 waren geplaatst bij het naderen van de helling. Zij kondigden aan de weggebruikers komende uit Mechelen de nabijheid aan respectievelijk van een bocht (sein 2) en van een niet bepaald gevaar (sein 6).

In feite waren deze waarschuwingen voor Leysen overbodig daar hij de weg goed kende.

In normale omstandigheden en voor zoveel de autovoerders op die plaats een beetje meer aandacht vertonen, kan de Caesarsberg niet als bijzonder gevaarlijk beschouwd worden.

In normale omstandigheden. Maar wij staan hier voor een feit dat de hele discussie beheerst, en dat zoals wij het later zullen zien, juridische gevolgtrekkingen meesleept.

De weg was met ijzel bedekt.

Welnu, op een gegeven ogenblik reed Leysen naar de linkerkant van de weg en zelfs op het voetpad zodat hij de muur van de abdij schuurde. Daarna reed hij weer naar het midden van de straat, en kwam in aanraking met een aanhangwagen, eigendom van Deroo, vierde beroepene. Vervolgens veroorzaakte de camion van Leysen, in een ongecontroleerd lopen,

letsel aan Raemaekers, rechtsvoorganger van de eerste beroepene, en schade aan de inrijpoort van de Brouwerij De Dijle (5e beroepene). Leysen werd zelf gekwetst.

Ondanks het feit dat verweerder Leysen zich niets meer van de feiten herinnert, blijkt het uit het deskundig verslag door het parket gevorderd — en werd het door de partijen en door de rechtbank aangenomen en blijft onbesproken — dat het ongeval (of beter gezegd deze reeks ongevallen) enkel en alleen aan de gladheid van de weg toe te schrijven is.

De rechtbank na in haar tussenvonnis van 28 Oktober 1952 vastgesteld te hebben dat op het ogenblik van het ongeval geen voorzorgsmaatregelen tegen ijzel genomen waren geweest, en na gedeeltelijk op het verzoek van de stad Leuven, strekkende tot een onderzoek, ingegaan te zijn, heeft besloten dat eerste verweerder Leysen geen fout had begaan; integendeel is de eerste rechter de mening toegedaan dat de stad Leuven volledig en alleen verantwoordelijk is.

Om de eerste van deze beslissingen te rechtvaardigen schrijft hij o.m. «dat de openbare wegen in beginsel toegankelijk zijn tenzij de bevoegde overheid ze voor het verkeer sluit»; en tot staving van de veroordelingen tot schadevergoeding ten laste van de stad Leuven uitgesproken, drukt zich de rechtbank als volgt uit :

«Overwegende dat de rechtbank niet aanneemt dat de stad tegen 18 uur verrast kon worden door ijzel; dat zij de gehele dag de weergesteltenis kon gadeslaan en beter dan wie ook weet dat de Caesarsberg de bij uitstek gevaarlijke plaats van Leuven is; dat, zo men niet onmiddellijk met een ploeg werklieden ter plaatse kan zijn om as te strooien, het op ieder ogenblik mogelijk is door een agent het verkeer boven de Caesarberg te doen stoppen tot de nodige maatregelen zijn genomen; dat het verzuimen van deze maatregelen een burgerlijke fout is waarvan de stad de gevolgen moet dragen.»

In hoofdde vraagde de stad Leuven aan het Hof «voor recht te zeggen dat de rechterlijke macht niet bevoegd is om uitspraak te doen over de eisen tegen haar gericht. Zij steunt zich op een arrest van het Hof van Verbreking dd. 17 december 1953» (1).

Dit stelsel berust op een verkeerde opvatting van de rechtspraak van het Hof van Verbreking, rechtspraak door haar beroemd arrest van 5 november 1920 ingeluid (2).

Sedert deze opzienbarende beslissing is het eenparig aangenomen dat de openbare macht — hetzij de Staat, de provincie of de gemeente — als wanneer zij in het vervullen van haar ambtsplichten fouten begaat en daardoor een burgerlijk recht krenkt, bij toepassing van art. 97 van de Grondwet, aansprakelijk is op voet van art. 1382 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

Uw arrest van 27 januari 1943 in zake Société Centrale pour la Protection de la Pêche Fluviale tegen gemeente Tervueren had besloten «dat indien een administratieve overheid door of ter gelegenheid van de uitvoering van één harer voorrechten, een schade aan de persoon of aan de eigendom van een burger veroorzaakt, dit feit een krenking uitmaakt van het burgerlijk recht en de kennisneming van het geschil dat uit deze krenking voortvloeit aan de rechtbanken toekomt» uw Hof had zich bijgevolg bevoegd verklaard.

Het Hof van Verbreking heeft deze zienswijze volkomen bijgetreden.

Zodra een persoon, leest men in zijn arrest dd. 26 september 1946, die zegt titularis te zijn van een burgerlijk recht, beweert dat dit recht gekrenkt werd en herstel vraagt van het geleden nadeel, mag en moet

de rechterlijke macht kennis nemen van de betwisting en is zij bevoegd om gebeurlijk het herstel van het nadeel te bevelen zelfs in geval de beweerde dader van het nadeel de Staat, een gemeente of enig andere publiekrechtelijke persoon is (3).

En het Hof van Verbreking onderlijnt verder dat de vraag of een nadelige daad al dan niet geoorloofd is, de grond der zaak en niet de bevoegdheid betreft.

Om aan haar gebeurlijke verantwoordelijkheid te ontsnappen roept aldus de stad Leuven tevergeefs de onbevoegdheid van de hoven en rechtbanken in.

Het zou zelfs voor haar niet volstaan te beweren dat de door haar gestelde daden van haar soevereine beoordeling afhangen.

Het behoort de rechter te beoordelen of de nadelige daad aan de openbare macht verweten, ja dan neen geoorloofd was.

Maar in haar beoordeling wordt de rechterlijke macht verplicht de grenzen van de scheiding der machten te eerbiedigen. Het is haar verboden, in de vaststelling en in de ontleding van de begane fout, aan de administratieve macht haar gedragslijn voor te schrijven want, met zulks te doen zou zij zich in een zekere zin in de plaats van het Bestuur stellen.

Het door appellante ingeroepen arrest van het Hof van Verbreking dd. 17 december 1853 zegt niets anders en maakt trouwens slechts een nieuwe en nauwkeurige toepassing uit van het algemeen principe van de scheiding der machten.

Enerzijds behoort het beoordelen van de doelmatigheid en van de aard der politimaatregelen uitsluitend tot de bevoegdheid van het Bestuur;

en anderzijds behoort het tot de bevoegdheid van de rechterlijke macht, de openbare besturen aansprakelijk te oordelen voor de burgerlijke gevolgen van nalatigheden of onvoorzichtigheden die tegen een wettelijke verplichting indruisen.

Bijgevolg blijven de twee machten, de administratieve en de rechterlijke, ieder sovereen in haar bevoegdheidssfeer: de laatste «vermag aldus niet de »omvang te bepalen van de door het Bestuur te nemen »maatregelen, en het verzuim van elke politimaatregel, die hij nuttig mocht achten, aan te merken »als een fout, een nalatigheid of een onvoorzichtigheid, voor dewelke het betrokken bestuur aansprakelijk zou zijn.» (4).

Is de eerste rechter ja dan neen deze perken te buiten gegaan, en is zijn vonnis desaangaande wettelijk gegrond?

Deze vraag komt als kies voor en haar oplossing hangt af van de interpretatie van de gebruikte beoordelingen. Het valt op te merken dat in het geding Gemeente Plancenoit tegen Franco en Van Cutsem, door het Hof van Verbreking beslecht, de heer Advocaat-generaal Mahaux in feite het niet eens was met de hoge rechtsmacht omtrent de juiste draagwijdte van het bestreden arrest en besloten had tot de verwerping van de voorziening (5).

Maar, hoe interessant ze moge wezen, dient deze vraag ten subsidiaire titel besproken te worden. Inderdaad mag er van een burgerlijke fout in hoofde van de gemeente slechts sprake zijn indien van harentwege een tekortkoming aan haar wettelijke plichten vastgesteld wordt.

Deze plichten dienen aldus eerst en vooral zorgvuldig omschreven te worden.

Volgens art. 50 van het decreet van 14 december 1789, aangaande de samenstelling van de gemeentebesturen (municipalités) «les fonctions propres au pouvoir municipal sont ... de faire jouir les habitants d'une bonne police, notamment de la propreté, de la

sûreté et de la tranquillité dans les rues et édifices publics ».

En men leest vervolgens in het decreet van 16-24 augustus 1790 « les objets de police confiés à la vigilance et à l'autorité des corps municipaux sont 1° tout ce qui intéresse la sûreté et la commodité du passage dans les rues ».

Het wordt thans aangenomen dat deze wetteksten aan de gemeente niet alleen een recht verlenen maar tevens een verplichting opleggen (6).

Het is opvallend dat toen de auteurs van deze teksten van veiligheid (sûreté) spraken, zij bijna uitsluitend gevaren beoogden die thans in onze overbevolkte en goed verlichte steden, zeer zeldzaam dreigen en bijna niet meer te vrezen zijn.

Heden staan wij voor een, voor de Franse wetgever van de laatste jaren der 18e eeuw, totaal onvoorzien en onvoorzienbaar feit.

Door het druk en vlug moderne verkeer is het gebruik van de straat op zich zelf gevaarlijk.

De beste politiematregelen kunnen wel is waar dit gevaar in een zekere mate verminderen voor zoveel zij streng nageleefd worden; de veiligheid van de straten berust in hoofdzaak op de tuchtgeest van het publiek.

Ieder weggebruiker wordt verplicht niet alleen in zijn eigen maar ook in het algemeen belang zich voorzichtig en aandachtig te gedragen.

Hieruit vloeit een essentiële gevolgtrekking voort.

In zake zekerheid en gemakkelijker van het openbaar verkeer staan de wettelijke verplichtingen van de weggebruikers op het eerste plan.

En bijgevolg, wanneer een ongeval zich voordoet, zal de gemeenteoverheid slechts ten uitzonderlijke titel en alléén in zeer nauwkeurig beperkte feitelijke omstandigheden en juridische voorwaarden aansprakelijk zijn.

Wanneer zal er sprake kunnen zijn van verantwoordelijkheid in hoofde van de gemeente?

Het standpunt van de heersende rechtspraak wordt door de h. De Page uiteengezet (7).

Hier ligt het criterium van de verantwoordelijkheid van het Bestuur.

Gebrek aan overeenstemming tussen de werkelijke staat van de wegen en de staat waarin de gemeenteoverheid had besloten dat zij zich zou voordoen. De weggebruiker, die in hoofdorde op zichzelf moet rekenen en immer aandachtig moet blijven, is gerechtigd te geloven dat de baan die een beslissing van de administratieve overheid ter zijner beschikking heeft gesteld, aan haar bestemming beantwoordt, dat zij noch hinderlagen bevat, noch belemmerd wordt door onvoorzienbare hindernissen.

Het Hof van verbreking heeft menigmaal deze principes toegepast. Laat ons onder meer zijn arresten aanhalen van 8 juli 1943, 20 december 1951 en 6 november 1952 (8).

De gemeenten hebben aldus twee verplichtingen onder dit opzicht. Een verplichting van onderhoud en een verplichting van zekerheid (obligation de sécurité schrijft prof. Dor).

Indien men aannemen mag dat de eerste van deze verplichting van resultaat is (obligation de résultat) staat het buiten kijf dat de tweede een verplichting van middel (obligation de moyen) uitmaakt.

Men moet dus de draagwijdte van de aan de gemeenten opgelegde « zekerheidsverplichting » niet overdrijven.

Het gaat niet om een volstreckte verplichting. « Il ne s'agit pas d'une obligation absolue qui les (de gemeenten) astreindrait à garantir sans réserve les usagers

de tous les dangers auxquels ceux-ci sont exposés, qu'elle qu'en soit la nature, qu'elle qu'en soit l'origine, quelles que soient les circonstances... quelles que soient les possibilités qu'avaient les usagers eux-mêmes de se prémunir contre ces dangers » (9).

Welnu, welk is de toestand wanneer het gevaar geschapen wordt door natuurlijke elementen zoals regen, sneeuw, mist of ijzel bijvoorbeeld?

Wel te verstaan beogen wij niet de gevallen waarin het natuurlijk verschijnsel de oorzaak zou geweest zijn van een defect aan de weg zelf toegebracht. Wij veronderstellen integendeel dat de materiële staat van de weg onveranderd is gebleven.

Prof. De Page geeft ons een eerste en zeer treffend voorbeeld. Wanneer, schrijft hij, een geasfalteerde baan zich openbaart als zijnde bijzonder glad en gevaarlijk bij regen, zijn de automobilisten niet gerechtigd zich daarover te beklagen, daar de staat van de baan overeenstemt met de staat door de gemeente souverain gedecreteerd (10).

Gedragen wij ons eveneens naar een vonnis van de burgerlijke rechtbank van Verviers van 14 maart 1932 (11) en laten wij Prof. Dor in zijn reeds aangehaalde studie ons tot de oplossing leiden.

« Il ne s'agit que de protéger les usagers contre les dangers résultant de l'état de la voirie, et non contre ceux qui dérivent d'autres causes par exemple des éléments naturels » (12).

De stelling van de eerste rechter, indien ze aangenomen moest zijn, zou als gevolg hebben aan de gemeenten verplichtingen op te leggen die niet alleen in rechte elke wettelijke grondslag missen, maar in feite onuitvoerbaar zijn (13).

In principe moet de weggebruiker zich vergenoegen met de politiematregelen die getroffen werden. In geval van ijzelvorming in het bijzonder, moet hij zich er niet aan verwachten dat de publieke overheden maatregelen zullen treffen om het gevaar te bekampen of ten minste te signaleren.

Bijgevolg kon er geen sprake zijn van het bestaan van teleurstelling in hoofde van Leysen, het gewone criterium van aansprakelijkheid is alhier niet van toepassing.

Ieder ervaren autogeleider weet, dat wanneer de wegen door ijzel, sneeuw- of regenval, gevaarlijk zijn geworden, hij op eigen risico van de baan gebruik maakt.

Dit maakt trouwens de naleving uit van een wettelijke verplichting door de Wegcode aan elke bestuurder opgelegd.

Elke bestuurder moet zijn snelheid regelen zoals vereist is wegens de plaatsgesteldheid, de belemmering van het verkeer, het zicht, de staat van de weg en van het voertuig, opdat de snelheid geen ongevallen zou kunnen veroorzaken » (14).

Met het oog op de algemene principes die ik getracht heb te ontleden, en zonder zelfs gewag te maken van de eigenlijke omstandigheden van de zaak (kennis in hoofde van Leysen dat de baan met ijzel gedekt was en dat de helling van de Caesarsberg bijzonder gevaarlijk is), meen ik dat het bestreden vonnis dient te niet gedaan.

Mijns inziens, daar de stad Leuven niet wettelijk verplicht was maatregelen te treffen, mag zij niet verantwoordelijk verklaard worden voor het gebeurde.

(1) Verbr. 17 december 1953, Pas. 1954, I, 315, Rechtskundig Weekblad 4 juli 1954, kol. 1905 en volg.; J.T. 1954, 678 met noot Jacques Putzeys.

(2) Verbr. 5 november 1920, Pas. 1920, I, 225 op conclusien van de h. Procureur-generaal Paul Leclercq.

(3) Arrest van het Hof van Verbreking, Nederlandse teksten, jaargang 1946, gepubl. in 1951, blz. 306 en noot.

Pas. 1946, I, 335 en de noot ondertekend R.J.B., waarin een korte uiteenzetting der feiten de juridische overwegingen voorafgaat.

(4) In dezelfde zin en bijna in dezelfde bewoordingen: Verbr. 3 maart 1938, Pas., I, 77: «qu'il appartient au pouvoir judiciaire de reconnaître les conséquences civiles de négligences ou d'imprudences contraires à une obligation légale, non de fixer l'étendue des mesures administratives à prendre par un corps communal et de tenir pour négligence ou imprudence, au sens de l'art. 1383 du Code civil, l'omission de toute mesure qui serait déclarée utile par le juge». Zie ook Beroep Luik, 3 november 1949, Rev. crit. de jur. belge 1952, bl. 246 en noot Mast.

(5) Zie noot 1 onder bovenvermeld arrest van 17 december 1953, Pas. 1954, I, bl. 318.

(6) Verbr. 20 december 1951, Pas. 1952, I, 204. Revue critique de jurisprudence 1953, 161 en volgende met noot van Prof.³ Dor; zie namelijk bl. 169.

(7) De Page, Bijvoegsels aan de boekdelen II, III, geciteerd door Les Nouvelles, Lois politiques et administratives. Boekdeel IV, Voirie et Construction, n° 57.

(8) Pas. 1943, I, 291, 1952, I, 204, 1954, 140.

(9) Prof. Dor. loc. cit. bl. 170.

(10) De Page, loc. cit. blz. noot.

(11) Verviers, 14 mars 1932, Bull. Ass. 1932, bl. 1038.

(12) Prof. Dor. ibid.

(13) «On ne peut exiger de l'administration communale ou de la police une surveillance... en tous endroits du territoire communal.» Burg. recht. Luik, 20 mei 1946, J.T. 1947 en nota Cambier.

(14) Artikel 26 van het K.B. van 8 april 1954. Men vergelijkte deze tekst met artikel 42 van het Algemeen Reglement dat van kracht was op het ogenblik der feiten.

Arrest

Gezien in behoorlijke vorm aan het Hof voorgelegd de vonnissen door de Rechtbank van eerste aanleg zetelende te Leuven op 28 oktober 1952 en 30 juni 1953 gewezen;

Gezien de akten van beroep tegen voormelde vonnissen door de Stad Leuven, het Verbond van Socialistische Mutualiteiten, De Roo;

Gezien de akte van beroep van consoorten Ramaekers tegen het vonnis van 30 juni 1953;

Gezien de door de Stad Leuven gedane afstand van beroep tegen de N.V. Brouwerij «De Dijle»;

Overwegende dat de akten van beroep, regelmatig naar vorm, te bekwaamere tijd werden ingesteld; dat de afstand van beroep regelmatig is en door de N.V. Brouwerij «De Dijle» wordt aanvaard;

Overwegende dat de vorderingen steunen op een zelfde verkeersongeval dat op 19 december 1950 plaats greep; dat de eerste Rechter op klare wijze de omstandigheden van het ongeval heeft uiteengezet, uiteenzetting waarbij het Hof zich aansluit;

Overwegende dat de oorspronkelijke vorderingen door Ramaekers, het Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten, De Roo ingesteld, ertoe strekken de Stad Leuven en Leysen tot schadevergoedingen te horen veroordelen wegens de schade hun door het litigieus ongeval berokkend; dat Leysen de Stad Leuven tot hetzelfde doel heeft gedagvaard en tevens de Stad Leuven in vrijwaring geroepen in de gedingen door De Roo en Ramaekers tegen hem ingesteld;

Overwegende dat de beweerde verantwoordelijkheid van de Stad Leuven gesteund is op het feit dat in strijd met artikel 3 van het Decreet van 21-24 augustus 1790, zij geen maatregelen zou getroffen hebben om de veiligheid van het verkeer te verzekeren als wanneer de baan met sneeuw en ijs bedekt was;

Overwegende dat al behoort het tot de bevoegdheden van de rechterlijke macht de openbare besturen aansprakelijk te bevinden voor de burgerlijke gevolgen van nalatigheden of onvoorzichtigheden die tegen een wettelijke verplichting indruisen, de rechterlijke macht niet vermag de omvang te bepalen van de door de bestuurlijke overheid te nemen maatregelen en het verzuimen van elke politiemaatregel die door de rechter nuttig mocht worden verklaard te houden voor een fout, een nalatigheid of een onvoorzichtigheid welke een burgerlijke aansprakelijkheid doen ontstaan (Cass. 17 december 1953);

Overwegende dat het Decreet van 16-24 augustus 1790 aan de Stad Leuven geen andere verplichting oplegt dan de wegenissen op normale wijze in stand te houden; dit wil zeggen, in de staat door de stad goedgekeurd; dat uit de voorschriften van voormeld decreet niet voortvloeit dat wanneer een ongeval zich voordoet de verantwoordelijkheid van de gemeente dient weerhouden, om reden dat er geen maatregelen werden getroffen van aard het ongeval te voorkomen; dat uit het bovenoverwogene dient afgeleid dat het aan de rechtsmacht niet behoort de gepastheid en de aard van de politiemaatregelen te beoordelen die uitsluitend op het bestuur berusten; dat de Stad Leuven derhalve buiten zake dient gesteld;

Overwegende dat iedereen voor zijn eigen veiligheid moet instaan; dat alwie een autowagen bestuurt weet dat een groot risico verbonden is aan het voeren van een autovoertuig bij glibberig weder, voornamelijk wanneer het een zwaar geladen autovrachtwagen geldt, dat Leysen, volgens zijn eigen verklaring, wist dat de weg glibberig was; dat, bij ijselweder, de Caesarberg met zijn scherpe bochten afdalen op zich zelf een onvoorzichtigheid uitmaakt, dat Leysen tot plicht had de nodige maatregelen te treffen vooraleer zijn weg voort te zetten, dat hij derhalve alleen instaat voor het litigieus ongeval;

Overwegende dat de bedragen door de eerste rechter aan consoorten Ramaekers, aan De Roo en aan het Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten toegekend niet betwist worden; dat laatstgenoemde bij incidenteel beroep, een bedrag van 111.357 frank vordert in plaats van 118.826 frank, ten gevolge van nieuwe uitbetalingen die het gedaan heeft, dat dit bedrag niet betwist wordt;

Om deze redenen :

Het Hof,

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935;

Gehoord ter openbare terechtzitting het conform advies van de Heer Advocaat-generaal Baron van den Branden de Reeth,

Ontvangt de beroepen en het incidenteel beroep; Voegt te zamen wegens verknochtheid de zaken voorkomende op de algemene rol onder nummers 24.819, 25.722, 26.925, 27.236 en 27.364;

Zegt voor recht dat het, ter zake, aan de rechterlijke macht behoort over de verantwoordelijkheid der Stad Leuven te beslissen;

Verleent akte aan de Stad Leuven dat zij aan haar beroep ten overstaan van de N.V. Brouwerij «De Dijle», verzaakt en aan laatstgenoemde dat zij deze afstand aanvaardt;

Doet de bestreden vonnissen te niet, wijzigende, verklaart Leysen alleen verantwoordelijk voor het litigieus ongeval;

Veroordeelt Leysen om als schadevergoedingen te betalen :

1) een voorschot van 100.000 frank aan de consoorten Ramaekers;

2) 141.357 frank aan het Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten;

3) 39.935 frank aan De Roo;

Dit alles met de vergoedende intresten vanaf 19 december 1950 tot op de dag der inleidende dagvaardingen en sedert dan tot de gerechtelijke intresten behalve wat de som van 141.357 frank betreft, waarop de vergoedende intresten slechts verschuldigd zijn van af de werkelijke uitbetalingen;

Benoemt als deskundige in geval de gedingvoerende partijen niet binnen de 15 dagen van de uitspraak van de uitspraak van het huidige arrest, omtrent een of

drie deskundigen overeengekomen zouden zijn, Dokter M. Soete, Prosperdreef, die, na inzage van de bundels en op grond der inlichtingen die hij onder meer bij zijn confraters die het slachtoffer, thans overleden, hebben verzorgd zal mogen inwinnen in een onder eed bevestigd verslag, de schadelijke gevolgen van het ongeval voor het slachtoffer vast stellen;

Verwijst Leysen in alle tot heden gedane kosten van eerste aanleg en van beroep, behalve de kosten van beroep tegen de N.V. Brouwerij «De Dijle» door de Stad Leuven ingesteld die ten laste blijven van laatstgenoemde, die voor het overige buiten zake wordt vastgesteld.

HOF VAN BEROEP TE GENT

3e Kamer. — 10 februari 1955.

Voorzitter : M. Van den Abeele.

Raadsheren : M.M. Moeneclaeys en Morel de Westgaver.

Advocaat-generaal : M. Vanhoudt.

Advocaten : Mrs Kickx, Cammaerts en De Rijke.

Strafrecht. — Onttrekken van goederen aan een beslag. — Vereisten voor de toepasselijkheid van art. 507 W.v.S.

Een proces-verbaal van inbeslagneming levert bewijs op tot aan de betichting van valsheid toe.

Artikel 507 W.v.S. is toepasselijk, zelfs indien de inbeslagneming aan de beslagene niet is betekend, wanneer bewezen is dat de beslagene van de inbeslagneming kennis heeft gehad.

O.M. t/ Bonamie, Verdonck en De Decker.

Verdacht van : te Maldegem, in de nacht van 6 op 7 december 1954 :

De eerste, als beslagene en de tweede en derde als mededaders om het omschreven wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering er van rechtstreeks te hebben medegewerkt, ofwel, door welke daad ook, tot deze uitvoering zodanige hulp verleend te hebben, dat zonder hun bijstand, het wanbedrijf niet kan gepleegd worden : een autopersonenwagen die tegen de eerste in beslag genomen was, in zijn belang bedrieglijk te hebben weggemaakt;

Overwegende dat de beroepen tijdig werden aangekend en regelmatig zijn naar de vorm;

Overwegende dat door het onderzoek en de behandeling van de zaak vóór het Hof de feiten der telastlegging zoals zij als bewezen werden aangenomen in eerste aanleg, bewezen zijn gebleven;

Overwegende dat het vonnis a quo in zijn motieven waarbij het Hof zich aansluit, op gepaste wijze de neergelegde besluiten heeft beantwoord wat de geldigheid van de inbeslagname betreft; dat verder dient aangestipt dat aan het door Bonamie vals beweerd proces-verbaal d.d. 10 december 1954 geloof dient gehecht tot inschrijving wegens valsheid toe; dat ook dient opgemerkt dat ondanks de inbeslagname niet werd betekend aan de beslagene, er nochtans aanleiding bestaat tot het toepassen van artikel 507 van het wetboek van strafrecht, wanneer bewezen is dat de beslagene er van kennis gehad heeft;

Overwegende dat in casu vaststaat dat verdachten wisten dat de wagen van Bonamie Cyriel door het Beheer der Douanen aangeslagen was, zulks, niet-tegenstaande zij gedurende de nacht naar het tol-

kantoor gereden zijn om het voertuig te bemachtigen;

Overwegende dat bewezen is dat de eerste verdachte ondanks de aanmaningen van de in dienst zijnde tolbeambten, met de wagen is weggereden terwijl de tweede en derde zich naast deze laatsten stelden ten einde hen te verhinderen Bonamie Cyriel te beletten met de wagen de vlucht te nemen;

Overwegende dat de eerste rechter oordeelkundig de telastlegging ten aanzien van de drie verdachten als bewezen weerhouden heeft; dat de uitgesproken straffen niet in verhouding zijn met de ernst van het gepleegde en dienen verhoogd in de maat als hierna bepaald;

Om deze redenen,

gelet op de wetsbepalingen in het bestreden vonnis aangehaald en daarenboven op artikel 24 der wet van 15 juni 1935, artikel 211 van het wetboek van strafvordering, 140 der wet van 18 juni 1869, gewijzigd door artikel 2 der wet van 4 September 1891, alle wetsbepalingen welke door dhr voorzitter op deze terechtzitting aangeduid zijn geworden;

Het Hof,

rechtdoende op tegenspraak,

Ontvangt de ingestelde beroepen en er over beslissend;

Bevestigt het bestreden vonnis met deze wijzigingen wat de straffen betreft, dat, met éénparige stemmen, de eerste beklaagde veroordeeld wordt tot een hoofdgevangenisstraf van zes maanden en de tweede en derde elk tot een hoofdgevangenisstraf van drie maanden, de uitgesproken geldboeten met vervangende gevangenisstraffen blijven behouden;

Verwijst de drie beklaagden solidair in de kosten van hoger beroep.

BURGERLIJKE RECHTBANK LEUVEN

25 mei 1055.

Voorzitter : M. Meulemans.

Rechters : M.M. Boeye en Helleputte.

Advocaten : Mrs Vanderveeren en Tielemans.

Arbeidsongeval. — Elke arbeidsonbekwaamheid hoe gering zij ook moge zijn, moet voor vergoeding in aanmerking komen.

Elke vermindering van het arbeidsvermogen van de arbeider dient in aanmerking te worden genomen voor schadevergoeding, daar de Arbeidsongevallenwet, die een forfaitaire regeling van openbare orde behelst, geen onderscheid maakt naar de hoegrootheid van de arbeidsonbekwaamheid, doch de vergoeding daarvan voorziet, hoe gering zij ook moge zijn.

N.V. De Verenigde Provinciën t/ Van Meerbeek.

Gezien de processtukken en namelijk het vonnis tegensprekelijk tussen partijen op 24 februari 1955 door de heer Vrederechter van het IIe Kanton Leuven uitgesproken, tijdig en regelmatig bestreden op 24 maart 1955 bij geboekt exploit van deurwaarder L. Eeckhaut;

Overwegende dat het bestreden vonnis in regelmatige uitgifte voorgelegd wordt en dat het beroep ontvankelijk voorkomt, wat trouwens niet wordt betwist;

Overwegende dat beroepster slechts om wijziging

van dat vonnis verzoekt inzover het met een blijvende werkonbekwaamheid van 3 % door beroepene, slachtoffer van een werkongeval, ondergaan, heeft rekening gehouden dan wanneer, volgens haar, deze onbekwaamheid geen aanleiding kan geven tot schadevergoeding wegens materiële schade;

Overwegende echter dat er met de heersende rechtspraak en rechtsleer dient aangenomen dat *alle vermindering van het arbeidsvermogen van de werknemer in aanmerking dient genomen*, daar de wet op de arbeidsongevallen, die een forfaitaire regeling van openbare orde beheerst, geen onderscheid maakt naar de hoegrootheid van de werkonbekwaamheid doch de vergoeding ervan voorziet hoe gering deze ook kan zijn (Vr. Ukkel, 19 april 1944, J. J. P. 1946, 297; Vr. Antwerpen, IVe kanton, 30 mei 1951, R. W. 1951-1952, 571; Antwerpen, 23 januari 1952, J. T. 1952, 166; Luik, 4 maart 1954, J. J. P. 1955, 58; Delaruvière et Namèche, blz. 249; Simone David, J. T. 1951, blz. 3);

Overwegende dat de eerste rechter dienvolgens met reden beroepster heeft veroordeeld de wettelijke forfaitaire vergoedingen op grond van een arbeidsonbekwaamheid van 3 % aan beroepene te betalen;

Dat het beroep derhalve ongegrond is;

Om deze redenen,

Ontvangt het beroep doch verklaart het ongegrond en wijst het af;

Bevestigt het bestreden vonnis in zijn geheel en verwijst beroepster in de beroepskosten.

BIBLIOGRAPHIE

NEDERLAND

- Bemmelen, J. M. van.* — Op de grenzen van het strafrecht. Haarlem, H. D. Tjeenk Willink en Zoon.
- Bergh, G. van den.* — Verzamelde staatsrechtelijke opstellen. Alphen a. d. Rijn. N. Samson. I. 2° druk.
- Bruin J. de.* — De gemeenterekening. Handleiding voor het samenstellen en het controleren van de gemeenterekening en haar bijlagen. 5° dr. Alphen aan den Rijn, N. Samsom.
- Cornegoor, R. J. C.* — De rechterlijke macht. Enige rechtsvergelijkende en rechtshistorische beschouwingen over haar plaats en betekenis. Proefschrift. Amsterdam. Bussum, Paul Brand.
- David M.* — Adoptie in het oude Israël. Amsterdam, Noord-Hollandsche U.M.
- Engelman A. A., W. Th. van der Meer en L. van der Meijden.* — Voornaamste bepalingen der sociale wetgeving, 2° dr. Vuga-Boekerij (Arnhem, G. W. van der Wiel & Co).
- Grinten W. C. L., van der.* — Arbeidsovereenkomstenrecht. 6° dr. Alphen aan de Rijn, N. Samsom.
- Groot, Hugo de.* — Anthologia Grotiana. 's-Gravenhage, Martinus Nijhoff.
- Handelingen der Nederlandse juristen-vereniging 1955.* 95° jg. Zwolle, W. E. Tjeenk Willink.
- Helvoort, M. A. M. van.* — Beschouwingen over het eigen-huisbezit. (Proefschrift Tilburg). Vuga-Boekerij (Arnhem G. W. van der Wiel & Co).
- Karmelk P.* — Motorrijtuigenbelastingwet. 5° dr. Gorinchem, J. Noorduijn en Zoon.
- Kooy, T. P. van der.* — Om welvaart en gerechtigheid. Wageningen, Gebr. Zomer & Keuning.

Küppers J. — Reglementen en verordeningen voor de provincie Utrecht. Alphen aan de Rijn, N. Samsom.

Lamers E. A. M. — Het probleem der z.g. « Maximum-security »-gevangenis naar huidig penitentiair inzicht, Amsterdam, F. van Rossen.

Meijers E. M. — Le droit coutumier de Cambrai. Haarlem, H. D. Tjeenk Willink & Zoon.

Oosterwijk T. H. — De gemeentesecretaris. Vuga-Boekerij (Arnhem, G. W. Van der Wiel & Co).

Overveldt, A. J. M. van, en A. G. H. Beljaars. — Aantekeningen bij de Jachtwet, Gorinchem, J. J. Noorduijn en Zoon.

Peeters J. B. — Internationaal belastingrecht in Nederland. Amsterdam, L. J. Veen.

Peeters J. B. C. van Soest en A. Meering. — Leidraad bij de belastingingstudie. Arnhem, S. Gouda Quint, D. Brouwer & Zoon.

Poelje G. A. van. — Het administratief en het burgerlijk recht. Alphen aan de Rijn, N. Samsom.

Riphagen W. — De juridische structuur der Europese gemeenschap voor kolen en staal. Leiden, Universitaire Pers, Leiden.

Schultsz J. C. — Eigendomsverkrijging bij koop van roerende goederen in het Westeuropes internationaal privaatrecht. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff.

Sneep K. — Medicus en fiscus. Assen, Born.

Star Busmann C. W. — Hoofdstukken van burgerlijke rechtsvordering. Nieuwe uitg. 2° dr. Haarlem, De Erven F. Bohn.

Sterkenburg H. Ch. — Beknopt verslag van de zeven en dertigste internationale arbeidsconferentie (Genève 1954). 's-Gravenhage, Staatsdrukkerij.

Timmermans J. C. — Rijks- en provinciale belastingen. Handleiding voor studerenden. Alphen aan de Rijn, N. Samsom.

Veldkamp G. M. J. en A. L. M. Verhoeven. — De sociale verzekeringswetten in de praktijk. Amsterdam, L. J. Veen.

Ven F. J. H. M. van der. — Bedrijfsleven en democratie. Leiden, H. E. Stenfort Kroese.

FRANKRIJK

- Bichara Tabbah.* — Droit politique et humanisme.
- Bousquet.* — Précis de droit musulman (principalement malékite et algérien).
- Bousquet.* — Précis de droit musulman. T. II. Le droit Musulman par les textes (3° édit. revue et augmentée).
- Brissonnière Y. G.* — Commonwealth d'abord.
- Caille M.* — Le Statut Juridique des acconiers.
- Cardahi Ch.* — Droit et morale: Le droit moderne et la législation de l'Islam au regard de la morale.
- Dupeyron J. J.* — Contribution à la théorie générale de l'acte à titre gratuit.
- Geisenberger B.* — L'aval des effets de commerce.
- Le Clere J.* — L'abordage en droit maritime et en droit fluvial.
- Malinverni P.* — Le droit fiscal.
- Morichon.* — La T.V.A. dans le Bâtiment et les T.P.
- Pinto R.* — La Liberté d'opinion et d'information.
- Poplawski R.* — Droit pharmaceutique.
- Poplawski R.* — Droit pharmaceutique (supplément).
- Rauzy A. et Picquenard S.* — La législation de l'aide sociale.
- Safa P.* — La Faillite en droit international.
- Sauvage F.* — Manuel pratique du transport des marchandises par mer.

DUITSLAND

- Calomiris D. K.* — Der normative Teil des Tarifvertrages unter Berücksichtigung des belgischen, französischen, griechischen, österreichischen und schweizerischen Tarifrechts. München, Hueber 1955.
- Heider J.* — Das bayerische Kataster. München-Pasing, Verl. Bayerische Heimatforschung 1954.
- Hoche U.* — Zivilprozessrecht. Darmstad, Stoytschef 1954.
- Sauer W.* — Allgemeine Strafrechtslehre. Berlin, De Gruyter 1955.
- Hrsg. von E. Mezger, A. Schönke u. H. H. Jescheck.* — Das ausländische Strafrecht der Gegenwart. Berlin, Duncker & Humblot. 1955.
- Fischer-Dieskau J. u. H. G. Pergande.* — Das erste Wohnungsbaugesetz. Köln-Braunsfeld, R. Müller, 1955.
- Grützner H.* — Internationale Rechtshilfeverkehr in Strafsachen. Hamburg, v. Decker 1955.
- Lauterbach H.* — Unfallversicherung. Stuttgart, Kohlhammer 1955.

ZWITSERLAND

- Boemle M.* — Aktienzertifikate, Interims- und Lieferscheine. — Winterthur, P. G. Keller, 1955.
- Ferid M. - Firsching K.* — Internationales Erbrecht. München, C. H. Beck'sche Verlagsbuch.
- Heinsky W.* — Wie sind meine Ausgaben steuerlich abzugsfähig? München, A. Pechan, 1954.
- Morselli E.* — Enquête sur l'imposition des revenus industriels commerciaux et professionnels. Allemagne, Argentine, Autriche, Suisse. Padova, Cedam A. Milani, 1954.
- Probst R.* — Zwischenstaatliche Abgrenzung der Wehrpflicht. Bern, Stämpfli & Cie, 1955.
- Stadelmann H.* — Die luzernischen Gerichtsstandsbestimmungen und deren Verhältnis zum Bundesrecht unter Berücksichtigung der Gerichtsestandsbestimmungen anderer Kantone. Zürich, Polygraph. Verlag A. G. 1955.
- Troller A.* — Die internationalen Beziehungen in den Referentenentwürfen zur Urheberrechtsreform. Berlin, Verlag Muzik und Dichtung, 1955.
- Wichser W. R.* — Der Begriff des wohlervordenen Rechts im internationalen Privatrecht. Zürich, Polygraph, Verlag AG, 1955.

OOSTENRIJK

- Brauner R.* — Die Grundsteuer. Wien, Manz 1953-55.
- Dordett A.* — Der geistliche Charakter der kirchlichen Gerichtsbarkeit. Wien, Dordett, 1954.
- Krasensky H.* — Übersicht über die wichtigsten österreichischen Gesetze auf dem Gebiete des Währungs- und Kreditwesens seit der ersten Republik. Wien, Manz, 1954.
- Schmitz H.* — Die Angestelltenversicherung. T. 3. Wien, Manz 1955.
- Till W.* — Erbrechtliche Untersuchungen auf Grund der koptischen Urkunden. Wien, Rohrer in Komm. 1954.
- Verdross A.* — Die Idee der menschlichen Grundrechte. Wien, Rohrer in Komm. 1955.
- Verdross A.* — Völkerrecht. 3, neubearb. u. erw. Aufl. Wien, Springer 1955.

ENGELAND

- The Statesman's Year Book*, 1955. Macmillan.
- Holden J. Milnes.* — The History of Negotiable Instruments of English Law. Athlone Press.
- Pringle P.* — Hue and Cry. The Birth of the British Police. Museum-Press.
- Wheare K. C.* — Government by Committee. An Essay on the British Constitution. Oxford University Press.

BALIELEVEN**ADVOCATEN ALS BEHEERDERS IN
HANDELSVENNOOTSCHAPPEN**

Het zal onze lezers zeker belang inboezemen kennis te nemen van de beslissing, welke door de Raad der Orde der Balie te Brussel genomen werd ter zitting van 14 juli 1955 betreffende de uitoefening door advocaten van het ambt van beheerders in handelsvennootschappen.

Wij drukken hieronder het rondschrijven af, waarmee deze mededeling aan de leden der Balie te Brussel werd bekend gemaakt.

*
* *
*

Geachte Confrater,

Ik heb de eer U hierbij de tekst mede te delen van de beraadslagingen die door de Tuchtraad getroffen werden in zijn zittingen dd. 10 en 14 juni 1955.

« De Tuchtraad,

» Zijn beslissingen van 17 februari 1936 en 2 juni 1953 intrekken en deze vervangende,

» Beslist :

» Art. 1. — De advocaten ingeschreven op de Tabel van de Orde minstens sinds tien jaar, mogen, in de hierna opgegeven voorwaarden, een mandaat van beheerder in een vennootschap of in een vereniging met winstbejag aanvaarden met uitsluiting van het ambt van afgevaardigde-beheerder, beheerder-directeur of beheerder-zaakvoerder, indien de uitoefening van dit mandaat verenigbaar is met het volbrengen der beroepspligten, de waardigheid, de kiesheid en de onafhankelijkheid aan de leden van de Balie opgelegd.

» Het aantal mandaten dat men tegelijkertijd zou bekleden mag niet meer dan drie bedragen.

» Art. 2. — De advocaten zullen de Stafhouder schriftelijk kennis geven van het aanbod dat hun van dergelijk mandaat gedaan wordt. Tegelijkertijd zullen zij aan het Hoofd van de Orde een exemplaar der statuten van de vennootschap laten worden en gebeurlijk een afschrift van de laatste balans.

» Het ambt van afgevaardigde mag niet uitgeoefend worden alvorens de Stafhouder, na inzage, officieel ontvangst van deze kennisgeving gemeld heeft.

» Art. 3. — De Tuchtraad, door de Stafhouder gelast, mag, na onderzoek en advies van de Commissie voor vennootschappen aan een advocaat verbod opleggen een mandaat van beheerder te aanvaarden of te bekleden zo de uitoefening van dit mandaat niet verenigbaar is met de volbrenging van de beroeps-

plichten, de waardigheid, de kiesheid en de onafhankelijkheid aan de leden van de Balie opgelegd.

» Art. 4. — De Tuchtraad, door de Stafhouder gelast, mag, na onderzoek en advies van de Commissie voor vennootschappen, ten uitzonderlijke titel afwijkingen toestaan aan de anciënniteitsvoorwaarden en aan de beperking van het aantal der mandaten voorzien bij artikel I, indien deze afwijkingen dringend noodzakelijk zijn om belangrijke wettige, morele of materiële belangen te beschermen en indien zij verenigbaar zijn zowel met de beroepsplichten van de advocaat als met de belangen van de Orde.

» Art. 5. — Een advocaat mag noch vóór de rechtbanken, noch vóór scheidsrechters verschijnen voor een vennootschap waarvan hij beheerder is, noch voor deze vennootschap pleiten.

» Art. 6. — Onverminderd de toepassing van artikel 3, mogen de advocaten de mandaten van beheerder welke zij bekleden krachtens vroegere beschikkingen en machtigingen behouden.

» Art. 7. — De advocaat, commissaris in een vennootschap of in een vereniging met winstbejag mag voor deze vennootschappen noch vóór de rechtbanken, noch vóór scheidsrechters verschijnen, noch voor haar pleiten zonder voorafgaandelijke machtiging van de Stafhouder. »

De beslissing die, volgens gelijkvormig advies van de Commissie voor vennootschappen, aldus genomen werd, bepaalt, in haar essentiële voorschriften, de voorwaarden onder dewelke de leden van de Balie de functies van beheerder in handelsvennootschappen mogen aanvaarden en bekleden.

Van het ogenblik af, dat aan het principe der absolute onverenigbaarheid tussen het uitoefenen van het beroep en de aanvaarding van een mandaat van beheerder verzaakt werd, scheen het redelijk de vroeger toegestane afwijkingen niet te beperken tot het vrijwaren van patrimoniale belangen.

De advocaat mag voortaan beheerder worden in een vennootschap of in een vereniging met winstbejag, op voorwaarde dat hij niet afwijke van de waardigheid, de onafhankelijkheid en de kiesheid die de traditionele kenmerken van onze Orde zijn.

Indien een mandaat van beheerder hem aangeboden wordt, zal de advocaat hiervan de Stafhouder verwittigen. Zo de omstandigheden een aanvullend onderzoek zouden verrechtvaardigen zal de Stafhouder wachten om akte te nemen van de aanvraag tot machtiging tot op het ogenblik dat hij volledig zal ingelicht zijn. Zo hij het gepast acht, mag hij het dossier voor advies aan de Commissie voor vennootschappen overmaken en dan zal de Tuchtraad in laatste instantie beslissen.

De regel volgens dewelke de advocaat, beheerder in een vennootschap, voor haar niet mag pleiten werd gehandhaafd; hij werd aangevuld door het verbod dat aan de advocaat, commissaris in een vennootschap of in een vereniging met winstbejag opgelegd werd, om niet voor haar te pleiten, zonder toelating van de Stafhouder.

Deze beraadslagingen werden voorafgegaan door een grondig onderzoek door de Commissie voor vennootschappen.

SAMENSTELLING VAN DE RAAD DER ORDE DER ADVOCATEN VAN HET ARRONDISSEMENT DENDERMONDE

Mr De Schrijver Rafael, St-Niklaas, stafhouder,
Mr Heyvaert Georges, Dendermonde, secretaris.
leden :

Mr P.M. Orban, St-Niklaas-Waas.
Mr Van Gerven Willy, St-Niklaas-Waas.
Mr De Clippele Lucien, Aalst.
Mr de Hovre Alfons, Aalst.
Mr Moyersoën Ludovic, Aalst.
Mr Piret Guy, Dendermonde.
Mr De Cuyper Honoré, Temse.

SAMENSTELLING VAN DE RAAD DER ORDE DER ADVOCATEN BIJ DE BALIE VAN KORTRIJK

Mr Van Tyghem Karel, Roeselare, stafhouder.
Mr André Delvoye, Kortrijk, lid.
Mr Gérard Kasiers, Moeskroen, lid.
Mr Roose Pierre, Kortrijk, lid.
Mr Claeys Maurice, Kortrijk, lid.
Mr De Gryse Achilles, Kortrijk, lid.
Mr Julien Mayeur, Kortrijk, lid-secretaris.
Mr Joris Declerck, Waregem, lid.

KATH. UNIVERSITEIT LEUVEN
Nederlandse afdeling
FAC. RECHTSGELEERDHEID
BIBLIOTHEEK

OVERZICHT DER BELGISCHE WETGEVING

(2 juni — 30 juni 1955)

I. STAATS- EN ADMINISTRATIEF RECHT

1. *Internationale Overeenkomst.* — De wet van 23 april 1955 (Stbl. 2 juni 1955, 3.604) keurt de volgende internationale akten goed :

- a) De internationale overeenkomst betreffende het goederenvervoer per spoorweg (C.I.M.) en de bijlagen;
- b) de internationale overeenkomst betreffende het vervoer van reizigers en bagage per spoorweg (C.I.V.) en de bijlagen;
- c) het aanvullend protocol bij deze akten;
- d) het reglement betreffende het centraal bureau voor het internationaal vervoer per spoorweg;
- e) het aanvullend protocol.

Deze akten werden respectievelijk te Bern ondertekend op 25 oktober 1952 en 11 april 1953.

2. *Onderwijs.* — De wet van 13 mei 1955 (Stbl. 3 juni 1955, 3.692) stelt de vereisten vast voor de gelijkwaardigheid van de diploma's ten voordele van politieke vluchtelingen.

3. *Mijnen, groeven en graverijen.* — De wet van 12 mei 1955 (Stbl. 3 juni 1955, 3.693) wijzigd de artikelen 8 en 58 van de wetten op de mijnen, groeven en graverijen gecoördineerd bij K.B. van 15 september 1919, en artikel 3 van de wet van 12 juli 1939 tot oprichting

van het Nationaal Waarborgfonds in zake kolenmijn-schade.

4. *Onderwijs*. — Het K.B. van 7 mei 1955 (Stbl. 9 juni 1955, 3.811) wijzigt de Nederlandse versie van het K.B. van 3 oktober 1953 houdende algemeen reglement voor de rijksuniversiteiten.

5. *Met het zegel gelijkgestelde taxes*. — Het K.B. van 27 mei 1955 (Stbl. 9 juni 1955, 3.812) wijzigt het wetboek en de algemene vordering op de met het zegel gelijkgestelde taxes.

6. *Landbouw*. — Het M.B. van 1 juni 1955 (Stbl. 10 juni 1955, 3.827) stelt het bedrag der premiën vast, toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen.

7. *Algemene Spaar- en Lijfrentekas*. — Het K.B. van 15 april 1955 (Stbl. 10 juni 1955, 3.833) stelt de tarieven vast van de lijfrentekas.

8. *Financiën*. — Bij de wet van 2 juni 1955 (Stbl. 13 en 14 juni 1955, 3.880) worden nieuwe voorlopige kredieten, komende in mindering van de begrotingen voor het dienstjaar 1955, geopend.

9. *Nationale Kas voor Beroepskrediet*. — Het K.B. van 29 mei 1955 (Stbl. 17 juni 1955, 3.932) verhoogt de grens der verbintenissen van de Nationale Kas voor Beroepskrediet.

10. *Economische Zaken*. — Bij de wet van 31 mei 1955 (Stbl. 18 juni 1955, 3.956) wordt, tot bevordering van de economische expansie en tot bestrijding van de werkloosheid, financiële steun van de Staat voor de oprichting of de aankoop van industriële en ambachtelijke gebouwen verleend.

11. *Syndicaal statuut van het personeel der openbare diensten*. — Het K.B. van 20 juni 1955 (Stbl. 22 juni 1955, 4.042) stelt het syndicaal statuut vast van het personeel der openbare diensten.

12. *Landbouw*. — Het K.B. van 3 juni 1955 (Stbl. 22 juni 1955, 4.055) wijzigt het K.B. van 17 december 1953 betreffende de uitvoer en de invoer van eieren.

13. *Landbouw*. — Het M.B. van 15 juni 1955 (Stbl. 22 juni 1955, 4.055) reglementeert de uitvoer van appels en peren.

14. *Financiën*. — Het K.B. van 15 juni 1955 (Stbl. 24 juni 1955, 4.098) wijzigt het K.B. van 31 december 1951 betreffende het toestaan van leningen aan de coöperatieve vennootschappen met landbouwkarakter.

15. *Rekenhof*. — De wet van 10 juni 1955 (Stbl. 23 juni 1955, 4.076) stelt de wedden vast van de leden van het rekenhof.

16. *Herziening van tuchtstraffen*. — Het K.B. van 23 juni 1955 (Stbl. 25 juni 1955, 4.116) wijzigt het K.B. van 13 maart 1954 betreffende de herziening van tuchtstraffen, opgelopen door sommige leden van de rechterlijke orde, de gerechtelijke politie en openbare besturen, wegens hun gedragingen tijdens de bezetting. De aanvragen tot herziening moeten ingediend worden uiterlijk op 31 augustus 1955.

17. *Kunstonderwijs*. — De wet van 14 mei 1955 (Stbl.

26 juni 1955, 4.128) regelt het kunstonderwijs. Zij is toepasselijk op de inrichtingen voor kunstonderwijs op staatskosten gegeven en op de met hetzelfde doel tot stand gebrachte inrichtingen die de Staat erkent en subsidieert.

18. *Landsverdediging*. — Het K.B. van 25 juni 1955 (Stbl. 27-28 juni 1955, 4.159) wijzigt het K.B. van 14 juni 1951 houdende instelling van een procedure met het oog op de maatregelen te nemen ten aanzien van de ongeschikte of onwaardige officieren.

19. *Financiën*. — De wet van 16 juni 1955 (Stbl. 29 juni 1955, 4.178) vult de bevoegdheden van het dotatiefonds dat de financiering van de oorlogspensioenen verzekert, aan.

20. *Rijnschepen en -vloten*. — Het K.B. van 28 juni 1955 (Stbl. 29 juni 1955, 4.179) keurt de wijzigingen aan het reglement betreffende het onderzoek van Rijnschepen en -vloten goed.

21. *Financiën*. — *Lening door de N.M.B.S.* — Bij de wet van 28 juni 1955 (Stbl. 30 juni 1955, 4.198) wordt de N.M.B.S. er toe gemachtigd leningen tot een beliep van een effectief bedrag van 1.681.000.000 fr. in één of meer tranches uit te geven tot dekking van uitgaven voor het herstel van de oorlogsschade veroorzaakt aan het rollend materieel en aan de uitrusting nodig voor de exploitatie van het net.

22. *Landbouw*. — Het K.B. van 20 juni 1955 (Stbl. 30 juni 1955, 4.206) bepaalt bijzondere maatregelen tot bestrijding van rundertuberculose in sommige gewesten van het land.

23. *Landbouw*. — Het K.B. van 20 juni 1955 (Stbl. 30 juni 1955, 4.208) schrijft maatregelen voor betreffende het afmaken op bevel van door klinische tuberculose aangetaste runderen.

24. *Landbouw*. — Het K.B. van 20 juni 1955 (Stbl. 30 juni 1955, 4.209) wijzigt het K.B. van 1 juni 1951 houdende regeling van de bestrijding van de runder-tuberculose.

II. BURGERLIJK RECHT

25. *Contracten op lange termijn*. — Krachtens de wet van 15 juni 1955 (Stbl. 23 juni 1955, 4.077) kan de Vrederechter van de plaats waar de onroerende goederen zijn gelegen, behoudens de oorzaken tot ontbinding of verbreking die door andere wetten zijn bepaald, op verzoek van de verhuurder of de concessieverlener, de lopende huishuren evenals de huurovereenkomsten en concessies betreffende de exploitatie van graverijen, groeven en veenderijen verbreken, welke uiterlijk op 1 Augustus 1939 voor een duur van meer dan 9 jaren waren aangegaan, indien de voordelen die de huurder of de concessionaris er van geniet buiten verhouding zijn tot zijn verplichtingen tegenover de verhuurder of de concessieverlener.

Vallen buiten toepassing van deze wet de huurovereenkomsten onderworpen aan de wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten of aan de samengeordende wetten houdende uitzonderingsbepalingen in zake huishuur, deze laatste tot wanneer die wetten zullen ophouden hun uitwerking te hebben.

Verbreking wordt niet uitgesproken in geval de huurder of de concessionaris er in toestemt de normale huur of de normale retributie te betalen.

Geen vordering op deze wet gegrond is ontvankelijk indien de eiser niet vooraf een geschreven of mondeling verzoek heeft gericht tot de vrederechter om de toekomstige verweerder in verzoening op te roepen.

Bij gebreke van akkoord voor de Vrederechter moet de eiser dagvaarden binnen de maand nadat de rechter heeft vastgesteld dat geen verzoening is bereikt.

De wet is ook toepasselijk op de onderverhuring en de afstand.

Zij is van openbare orde.

26. *Handelshuurovereenkomsten.* — De wet van 29 juni 1955 (Stbl. 30 juni 1955, 4.200) wijzigd de wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten met het oog op de bescherming van het handelsfonds.

De artikelen 1, 11, 25, 3° en 25, 6° worden door andere bepalingen vervangen.

Deze wet breidt de bescherming van de wet van 30 april 1951 uit tot de onderhuurders.

Het feit o.a. dat de hoofdhuurder de hernieuwing niet aanvraagt of zijn aanvraag verworpen wordt om redenen die hem persoonlijk betreffen, doet geen afbreuk aan het recht van de onderhuurder op hernieuwing op voorwaarde dat diens regelmatig aan de hoofdhuurder gerichte aanvraag op dezelfde dag en in dezelfde vormen aan de verhuurder werd aangezegd.

Zo de hoofdhuur door de schuld, op initiatief of met instemming van de hoofdhuurder ten einde loopt vóór de vervaltijd van de huurovereenkomst, wordt de onderhuurder de rechtstreekse huurder van de verhuurder, tegen de in gemeen overleg te bepalen voorwaarden.

In geval van handelsonderverhuring kan de rechter de vergoeding verdelen tussen de hoofdhuurder en de onderhuurder.

De wet is toepasselijk op de lopende handelshuurovereenkomsten en de thans hangende zaken. Haar bepalingen schaden de rechten niet, die een derde zou bewijzen verkregen te hebben vóór 23 februari 1954.

III. RECHTERLIJKE INRICHTING

27. *Rechterlijke inrichting.* — De wet van 10 juni 1955 (Stbl. 18 juni 1955, 3.959) wijzigd de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting.

IV. STRAFVORDERING

28. *Hoger Beroep in Strafzaken.* — De wet van 31 mei 1955 (Stbl. 24 juni 1955, 4.092) wijzigd sommige termijnen van beroep en stelt het incidenteel beroep in in strafzaken ter verdediging van burgerlijke belangen. De artikelen 174 en 203 van het wetboek van strafvordering alsmede artikel 2 van het wetsbesluit van 27 januari 1916 tot regeling van de rechtspleging in hoger beroep van de door de krijgsraden gewezen vonnissen, worden door andere bepalingen vervangen.

Wordt het hoger beroep tegen de burgerlijke partij gericht, dan beschikt deze over een bijkomende termijn van 5 dagen om tegen de verdachten en burgerlijk aansprakelijken die zij bij de zaak wil behouden, hoger beroep in te stellen. In al de gevallen waarin de burgerlijke vordering vóór de rechtsmacht in hoger beroep wordt gebracht, kan de gedaagde, tot de sluiting der debatten over het hoger beroep, incidenteel beroep instellen bij ter terechtzitting genomen conclusie.

V. ARBEIDSRECHT EN MAATSCHAPPELIJK HULPBETOON

29. *Rust- en overlevingspensioen voor arbeiders.* — In het Stbl. van 19 juni 1955 (3.972) verscheen de wet betreffende het rust- en overlevingspensioen der arbeiders. Deze wet omvat 5 hoofdstukken. Zij heeft tot doel een regeling te treffen :

1) voor rustpensioenen ten voordele van de werknemers die in België tewerkgesteld werden in uitvoering van een arbeidsovereenkomst;

2) voor uitkeringen bij overlijden ten voordele van de weduwen der werknemers.

Zij is niet toepasselijk op de werknemers die onder toepassing vallen van de wetten betreffende het pensioen der bedienden, der mijnwerkers, der onder Belgische vlag varende zeelieden.

Het rustpensioen wordt berekend zowel in functie van de loopbaan van de arbeider als van de bruto-lonen die hij verdiend heeft en die op zijn individuele rekening zijn gebracht. Het gaat in op 65-jarige leeftijd voor de man en op 60-jarige leeftijd voor de vrouw.

Het overlevingspensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de maand tijdens dewelke de echtgenoot overleden is. Het gaat evenwel ten vroegste in op de eerste dag van de maand die volgt op de maand tijdens dewelke de weduwe 45 jaar wordt, tenzij zij het bewijs levert van een blijvende ongeschiktheid van 66 % of dat zij een kind ten laste heeft waarvoor zij kinderbijslag kan ontvangen.

Het jaarbedrag is vastgesteld op 30 % van het hoogste jaarloon. De uitbetaling wordt geschorst wanneer de weduwe hertrouwt.

Verder wordt een hoofdstuk gewijd aan de financiering, de administratie, de sancties, de geschillen in verband met de rust- en overlevingspensioenen.

De Koning codificeert onder de benaming « Wetboek van het werknemerspensioen » de wetsbepalingen betreffende de pensioenregeling of de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood der arbeiders, bedienden, mijnwerkers en zeelieden. Deze wet treedt in werking op 1 januari 1955.

30. *Rust- en overlevingspensioen voor arbeiders.* — Het K.B. van 17 juni 1955 (19 juni 1955, 3.980) stelt het Algemeen Reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor arbeiders vast.

Dit K.B. omvat 9 hoofdstukken, resp. gewijd aan de werkingssfeer, het ingaan van het recht op uitkeringen, het bedrag der uitkeringen, de betalingswijze der uitkeringen, de procedure tot het indienen der aanvragen, de rechtsmachten, het toezicht en de administratieve sancties.

Verder is een hoofdstuk gewijd aan de toekenning van het voordeel van het rustpensioen aan de uit de echt gescheiden vrouw.

31. *Fonds voor bestaanszekerheid ten behoeve van de arbeiders in het bouwbedrijf.* — Bij M.B. van 10 juni 1955 (Stbl. 30 juni 1955, 4.204) worden de uitvoeringsmodaliteiten vastgesteld van artikel 4 van het Regentsbesluit van 18 September 1947 tot instelling van een Fonds voor bestaanszekerheid ten behoeve van de arbeiders in het bouwbedrijf.

VI. FISCAAL RECHT

32. *Met het zegel gelijkgestelde taxes.* — Het K.B.

van 17 juni 1955 (Stbl. 23 juni 1955, 4.084) wijziget het wetboek en de algemene verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes.

33. *Inkomstenbelastingen*. — De wet van 16 juni 1955 (Stbl. 30 juni 1955, 4.199) wijziget de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, gecoördineerd op 15 januari 1948, met het oog op het invoeren van een systeem van forfaitaire aanslag.

H. Boonen.

MEDEDELINGEN

HET VIERDE INTERNATIONAAL CONGRES VOOR SOCIAAL VERWEER

Milaan — april 1956

Tijdens de sluitingszitting van het 3e Congres voor Sociaal Verweer, dat te Antwerpen werd gehouden in 1954, werd beslist dat het volgend congres in Italië zou worden opgeroepen, en dat de vraagstukken van de preventie op het agenda zouden worden gebracht.

In samenwerking met het Italiaans Centro Nazionale di Prevenzione e Difesa sociale, heeft de directieraad van de Société Internationale de défense sociale besloten dat de vierde internationale bijeenkomst te Milaan zou doorgaan, op 2, 3, 4 en 5 april 1956, daags vóór de opening van de wereldberoemde Milaanse Foor.

Van praktisch en concreet standpunt uit zal het worden ingezien hoe de al dan niet intentionele inbreuken gericht tegen het leven en tegen de fysieke integriteit kunnen worden voorkomen door algemene voorbehoeding of, zo nodig, door geïndividualiseerd optreden.

Zulks zou nochtans niet redelijk kunnen worden betracht, zo men niet vooraf ging beschouwen welke de bio- en socio- psychische grondslagen van deze delinquentie zijn, en welke specifieke middelen kunnen worden aangewend om deze factoren doeltreffend tegen te werken.

Anderzijds dient, bij het uitbouwen van om 't even welk preventief systeem, rekening te worden gehouden met de strenge perken van het legaliteitsbegrip, alsmede met de noodzakelijk veeleisende eerbied voor de waardigheid van de Mens.

Zo zal het congres zich onder drie secties verdelen, waar het respectievelijk zal gaan over biologische impulsen, mesologische invloeden en juridische oplossingen, onverminderd de werkzaamheden waar een synthese van deze aspecten de lege ferenda zal worden betracht.

Alle belangstellende theoretici of practici worden uitgenodigd hun bijdragen te willen doen toekomen aan het secretariaat van het congres, dat reeds op bestendige wijze werkzaam is in het Gerechtsgebouw te Milaan, en dat de bekomen mededelingen vóór de bijeenkomst moet uitdelen, onder toezicht van een wetenschappelijk comité waarvan Minister Albert Lilar tot voorzitter werd benoemd, en de Procureurs generaal Besson (Frankrijk) en Battaglini (Italië) tot vice-voorzitters.

Het belang van dit 4e internationaal congres voor sociaal verweer wordt overtuigend bewezen door het feit dat de inrichting ervan ook aanvaard is geworden door de voorzitters en/of secretarissen-generaal van de Association internationale de droit pénal en van de Société internationale de criminologie.

Moge zulks een steeds nauwere en vriendschappelijkere samenwerking aankondigen tussen allen die zich voor de bestrijding van de misdadigheid in humanistisch inzicht beijveren, samenwerking waarvan de absolute noodzakelijkheid zo dringend naar voren is gekomen tijdens het Antwerps congres van 1954.

S.V.

TIJDSCHRIFTEN

Omnilegie nr 6. - Juni 1955 ;

Wetgeving.

Arresten en adviezen van de Raad van State : oktober 1954 ;

Rechtspraak.

De Gemeentekeure nr 69. - juli - augustus 1955 ;

E. Toulouse, Gemeentebelastingen.

Tijdschrift van de Vrederechters : nr 6 - juni 1955 ;

H.D., Union des juges de paix, Congrès de Liège ; G.G., In memoriam Xavier Van Nuffel.

Algemeen fiscaal Tijdschrift : nrs 10-11 juni-juli 1955 ;

Inkomstenbelastingen.

nr 12 - augustus 1955 ;

A. Vidts : De beslagname voor belastingschulden.

De Gemeentegids : nr 62 - mei - juni 1955 ;

E. Ronse : Rol van de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom bij de totstandkoming van de ruilverkaveling ; F. Vanden Abeele : De ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet ; Frans Gullentops : Ruilverkaveling en landschap ; Dr A.G. Baptist : Bodemversnippering als economisch probleem voor onze landbouwbedrijven ; W. Grillet : Voorbeelden van bodemversnippering in de Kempen.

Rechtskundig Tijdschrift voor België : nrs 2-3 1955 ;

G.H. Trogh : De eenmaking van de Belgische en Nederlandse Oktrooiwetgeving ; Mr Jozef Dijck : De wet van 30 april 1951 op de Handelshuurovereenkomsten ; R. Van Lennep : Het executoriaal beslag.

Tijdschrift voor Gemeenterecht, afl. 6 - juni 1955 ;

V. De Tollenaere : Het statuut van het Gemeentepersoneel en de Rechtspraak van de Raad van State.

afl. 7 - juli 1955 ;

Het prachtige congres te Luik onder het teken van het enthousiasme.

Tijdschrift voor Sociaal recht en van de Arbeids-gerechten, nr 5 - 1955 ;

Stassen J. : Essai sur la nature des droits aux prestations en matière de sécurité sociale. — Boekbespreking.

Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en publiek recht, mei 1955 - nr 3.

Dr A. Dewael : Het probleem der grote agglomeraties ; Mr H.A. de Mol van Otterloo : De regeling van het personenvervoer over de weg in Nederland ; P. Berckx : Het verschil in duur tussen het mandaat van parlamentslid en dat van gemeenteraadslid.

Rechtsgeleerd magazijn Themis, afl. 3-4 - 1955 ;

Mr A.A.L. Minkenhof : Over de onderhoudsplicht in het nieuwe B.W. ; Mr G. Overdiep : In hoeverre is de overeenkomst, waarbij een man zich tegenover zijn concubine verplicht tot een bijdrage in haar onderhoud, in Nederland rechtsgeldig ? ; Mr Dr W.K.J.J. van Ommen Kloeke : Organisatie en taak der politieke partijen in de Verenigde Staten van Amerika.

Tijdschrift voor Notarissen, juni 1955, nr 6.

A. Lannoo : Het huwelijksbeding van overname op schatting van de goederen van de gemeenschap. — Rechtspraak.

Politica Berichten, nr 3 ; juli 1955 ;

A. Van Dam : De Sociografie in Nederland ; Prof. R. Waleffe : De rassendiscriminatie op het gebied van de dienstverhuring in Belgisch Congo ; Drs R. Dillemans : Emmanuel Mounier 1905-1950 ; Drs P. Ruys : Publieke opinie en internationale betrekkingen.

Advocatenblad, 15 juni 1955.

Mr C. Cohen Tervaert : Bestuurden en Bestuurders, met aantekening van de secretaris.

Arbitrale Rechtspraak, nr 414 - juni 1955.

Rechtspraak.

nr 415 - juli 1955 ;

Mr K. Groen : De Arbitragecommissie voor de bouwbedrijven. — Rechtspraak.

nr 416 - augustus 1955 ;

Mr K. Groen : De Arbitragecommissie voor de bouwbedrijven. — Rechtspraak.

Nederlands Juristenblad, afl. 27 - 9 juli 1955 ;

Prof. Mr J.C. Van Oven : De vergadering in den Bosch ; Prof. Mr Dr G. van den Bergh : Nakaarten ; Mr P.H.M. Hoogenbergh : Het belastingsrecht voor het Belastinggerechtshof ; Mr H.D.M. Dolk : Familieleiden als getuigen ; Mr D.J. Willet : Wet op de Die-renbescherming ; m.o. Prof. Mr J.M. van Bemmelen ; Mr J. Zaaijer : De toevoeging nieuw geregeld.

afl. 28 - 20 augustus 1955 ;

Mr G.J. van Brakel : Ars aequi ; Jhr Mr W.J.M. van Eysinga : Enige kanttekeningen op het rapport der Commissie Kranenburg ; Prof. J.C. van Oven : Het nieuwe Burgerlijk Wetboek ; Mr H.Th.J.F. van Maar-seveen : Een opmerking over het sleepschiparrest ; Mr J.P.A.R. Lens : Wensen inzake herziening der Huurwet ; Mr J.W. Bosch : Rechtshistorisch Congres te Rijssel ; Mr van der Hoeven : Schoolgeldwet - woor-

den ; Prof. Mr G. E. Langemijer : Prof. Mr N. Okma ; Mr L. Roeleveld : Omzetting van stichtingen.

afl. 29 - 3 september 1955 ;

Redactie N.J.B. : De vastgelopen herziening van de rechterlijke organisatie ; Mr H.M. Houben : Reclame-recht en cessie, m.o. van Mr W.J. Slagter ; Mr A.C. van Zegelen : Het vierde congres van de «Union internationale des Architectes» ; Mr J.J. Vriendendorp : Vergoeding van ideële schade na dood door schuld ?

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Regis-tratie, nr 4406 - 2 juli 1955 ;

Prof. mr M.H. Bregstein : Enige beschouwingen over de stichting in verband met het ontwerp van wet van 29 april 1954 (III, slot) ; A. Bouwer : Enige opmerkingen over de splitsing in appartementen (I) ; Mr A.G. Lubbers Jr. : Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Bewijs en verjaring (IV, slot) ;

nr 4407 - 16 juli 1955 ;

Prof. Mr I. Kisch : Formulering van rechtsregels in het ontwerp B.W. (I) ; A.M. Vroom : Ontwerp-wet op stichtingen ; A. Bouwer : Enige opmerkingen over de splitsing in appartementen, m.o. Prof. Mr J.H. Beekhuis (II, slot) ;

nr 4408 - 30 juli 1955 ;

Prof. Mr I. Kisch : Formulering van rechtsregels in het ontwerp B.W. (II, slot) ; Mr J. Bruut : Departementale richtlijn en interpretatie inzake bijdragen aan kerkelijke instellingen ; Mr R.W.J. den Tex : Hoe recht te verkrijgen ? ; Mr P.W. van der Ploeg : Overzicht der Nederlandse Rechtspraak : Huwelijksgoederenrecht.

nr 4409 - 13 augustus 1955 ;

Prof. Mr P.W. Kamphuisen : Godsdienst en vermogenrecht (I) ; K. Abma : Wettelijke regeling inzake stichtingen. — Rechtspraak.

nr 4410 - 27 augustus 1955 ;

Prof. Mr P.W. Kamphuisen : Godsdienst en vermogensrecht (II, slot) ; W.J. Nijenhuis : Nogmaals de Friese taal — in het bijzonder — in het rechtsverkeer ; K. Abma : Rondom de standplaatsen (I).

Journal des Tribunaux, n° 4072 - 3 juillet 1955 ;

M. La Haye et J.L. Vankerckhove : Louage de choses. — Jurisprudence.

n° 4073 - 10 juillet 1955 ;

Raymond Sorel : Le problème des revisions pour erreur et sur production d'éléments nouveaux dans la législation relative aux victimes de la guerre ; M. La Haye et J.L. Vankerckhove : Louage de choses (I). — Jurisprudence.

Journal des Tribunaux d'Outre-Mer, n° 61 - 15 juillet 1955 ;

A. Sohier : Le droit coutumier au Congo-Belge. — Jurisprudence.

N° 62 — 15 août 1955 :

G. Lafontaine : L'Evolution juridique de la Société indigène. — Jurisprudence.

Revue pratique du Notariat Belge, 2389e livraison juillet 1955 ;

J.B. : Le remembrement des biens ruraux. — Législation.

Revue générale des assurances et des responsabilités : nr 6 - juin 1955.

Rechtspraak.

Recueil Général de l'enregistrement et du notariat, juillet 1955 ;

M. Donnay : Prêts avec garantie de l'état.

août. 1955 ;

C. Scailteur : La fraude légale.

Revue internationale de criminologie et de police technique, n° 3 ;

Me C. Eckenstein : A travers le monde ; J. De Kerdeland : La peau humaine et ses usages ; P. Boileau : L'art du roman policier ; P. Rengnet : Utilisation du procédé héliographique par les organismes de justice et de police.

Recueils Dalloz et Sirey, 25e cahier, 2 juillet 1955 ;

R. Savatier : Le recours du gardien, actionné en cette seule qualité contre son préposé auteur fautif du dommage. ; Paul M.F. Durand : La responsabilité des accidents de passages à niveau non gardés ; Mosset : Le recours pour excès de pouvoir contre les décisions des jurys d'examens ou de concours ; Pierre Gervésie : L'opposabilité, au revendiquant d'une chose volée, de la propriété acquise de bonne foi en vertu de l'art. 2279 c.c.iv. et conservée sans qualification possible de recel.

26e cahier - 9 juillet 1955 ;

Georges Morange : Réflexions sur la récente « réforme fiscale » ; M. Patin : Les délits d'organisation de réunion publique interdite et de provocation ou participation à attroupement ; Gilbert Tixier : Les recours pour excès de pouvoir contre les actes administratifs détachables d'accords de droit privé passés par l'Etat ; A. Ponsard : Actions d'état et actions en

rectification d'actes de l'état civil. Le nom patronymique de l'enfant adultérin dont la légitimation a été annulée ; Ferdinand Golléty : Obligations et responsabilité de pharmaciens fabricants de médicaments en gros.

27e cahier - 16 juillet 1955 ;

Michel de Juglart : Les principes directeurs de la responsabilité aérienne en droit français ; R. Savatier : La vente des biens ruraux aux professionnels de l'agriculture ; Georges Ripert : La faute lourde du transporteur maritime et la limitation légale de sa responsabilité.

28e cahier - 23 juillet 1955 ;

Maurice Patin : La suspension d'exercice du mandat de délégué du personnel pendant la mise à pied ; J. Guionin : La fixation préalable d'un maximum de prix, formalité substantielle des adjudications de travaux communaux ; R.B. : La rectification des valeurs locatives servant de base au droit proportionnel de patente ; Robert Vouin : L'action civile des unions départementales d'associations familiales en matière de fraudes alimentaires ; Rayman Lindon : Le règlement de juges entre juridictions commerciales et prud-homales concurrentement compétentes en matière de conflits individuels du travail ; F.G. : Le délit de propagande anticonceptionnelle.

29e cahier - 31 août 1955 ;

Jean L'Huillier : A propos de la « crise » de la notion de service public ; P. Louis Rivière : Le droit des mineurs au Maroc. Protection et répression ; Roger Lenoan : La validité du remploi déclaré et accepté après acquisition, mais implicitement voulu par les époux ; Maurice Patin : La question préjudicielle de filiation, en cas de poursuite pénale pour suppression d'enfant ; George Morange : La publication, condition d'entrée en vigueur des actes administratifs réglementaires ; André Tunc : Fondement et limites de l'obligation de garantie du bailleur envers ses locataires, du fait de leurs colocataires ; R. Savatier : Fait de la chose et lien de causalité avec le dommage ; Gabriel Pochon : La responsabilité de l'exploitant de mine pour dommage aux propriétés de la surface. — Portée et conditions d'application d'une clause de non-responsabilité.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"